

Основна школа „Светозар Радић“
Коче Анђелковића 45, 19325 Текија
Телефон: 019/804-120
Сајт: <http://ostekija.nasaskola.rs>
Е-маил: skolatekija@gmail.com

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ПЕРИОД ШКОЛСКЕ
2023/2024. ДО 2027/2028. ГОДИНЕ

Јун 2023. године

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	3
2. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
2.1 СВРХА	5
2.2 ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	5
2.3 НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	6
3. ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	7
3.1. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНОВА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	7
3.2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	8
3.3 ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПО РАЗРЕДИМА	9
3.3.1. Први. разред.....	14
3.3.2. Други разред	16
3.3.3. Трећи разред	18
3.3.4. Четврти разред.....	20
3.3.5. Пети разред	23
3.3.6. Шести разред	36
3.3.7. Седми разред	51
3.3.8. Осми разред	66
3.3.9. СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	80
3.3.10. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	81
3.3.10.1. ПРОГРАМ РАДА ДРАМСКО-ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ 5–8. РАЗРЕДА.....	81
3.3.10.2. ПРОГРАМ РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ	81
3.3.10.3. ПРОГРАМ РАДА СПОРТСКИХ СЕКЦИЈА.....	82
3.3.10.4. ПРОГРАМ РАДА МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ	83
3.3.10.5. ПРОГРАМ РАДА ЕКОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ.....	84
3.3.10.6. ПРОГРАМ САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ	85
4. ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ.....	86
4.1. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	86
4.2. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ	87
4.3. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА.....	88
4.4. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ.....	92
4.5. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	93
4.6. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	95
4.7. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	96
4.8. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ.....	97
4.9. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	98
4.10. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	99
4.11. Програм "Покренимо нашу децу"	103
4.12. Програм основе безбедности деце	104
5. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ	104

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
ЗА ПЕРИОД ОД ШКОЛСКЕ 2023/24. ДО ШКОЛСКЕ 2027/28. ГОДИНЕ**

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021);
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 129/2021-др. закон и 129/2021);
- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2011);
- Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2010);
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик („Службени гласник РС“, бр. 78/2017);
- Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018, 3/2021, 14/2022, 4/2023 и 5/2023-испр.);
- Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр.5/2012 и 6/2021-др.пропис);
- Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка („Службени гласник РС“, бр. 77/2014);
- Правилник о ученичким задругама („Службени гласник РС“, бр. 96/2021);
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 109/2021);
- Правилник о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу („Службени гласник РС“, бр. 66/2018);
- Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада („Службени гласник РС“, бр. 68/2018);
- Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи („Службени гласник РС“, бр. 68/2018);
- Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици („Службени гласник РС“, бр. 70/2018);

- **Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, бр. 74/2018);**
- **Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Службени гласник РС“, бр. 80/2018);**
- **Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2019 и 16/2020);**
- **Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Службени гласник РС“, бр. 30/2019);**
- **Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020);**
- **Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 46/2019 и 104/2020);**
- **Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе на даљину у основној школи („Службени гласник РС“, бр. 109/2020);**
- **Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе код куће за ученике основне школе („Службени гласник РС“, бр. 109/2020);**
- **Правилник о посебном програму образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 85/2021).**

2. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.1 СВРХА

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује и:

- ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања;
- разноврсне облике сарадње са локалном заједницом и широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању;
- ефикасност, економичност и флексибилност организације система ради постизања што бољег учинка;
- отвореност према педагошким и организационим иновацијама

2.2 ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

- обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- развијање позитивних људских вредности;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању

2.3 НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Програм се остварује применом различитих метода и облика рада, у складу са садржајима. Приликом планирања и избора начина рада предност се, када је то могуће, даје методама које стављају нагласак на активности ученика, чиме се омогућава стицање виших нивоа знања, развој когнитивних и других вештина и способности.

3. ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

3.1. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНОВА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Рбр	А. Обавезни предмети	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
3.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	21	756
Рбр	Б. Изборни програми								
1	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		21	756	22	792	22	792	22	792

Рбр	Облик образовно-васпитног рада	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава							1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Рбр	Остали облици образовно-васпитног рада	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

3.2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Рбр	А. Обавезни предмети	V РАЗРЕД		VI РАЗРЕД		VII РАЗРЕД		VIII РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО: А		24	918	25	954	28	1008	28	952
Рбр	Б. Изборни програми								
1	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО: А + Б		27	1026	28	1062	31	1116	31	1054

Рбр	Облик образовно-васпитног рада	V РАЗРЕД		VI РАЗРЕД		VII РАЗРЕД		VIII РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Рбр	Остали облици образовно-васпитног рада	V РАЗРЕД		VI РАЗРЕД		VII РАЗРЕД		VIII РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

3.3 ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПО РАЗРЕДИМА

Службени гласници у којима су објављени планови наставе и учења основног образовања и васпитања, програми обавезних предмета, изборних програма и активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање:

1. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23-испр.)

План за први циклус (1. разред) (2/20)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (10/17), дигитални свет (2/20)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (10/17), румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе (15/18)*

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06-др.правилник,, 2/08-др.правилник, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16, 6/17 и 12/18)

Ваннаставе активности – *чуvari природе, рука у тесту, народна традиција, лепо писање (10/04), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

2. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23-испр.)

План за први циклус (2. разред)

Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС –Просветни гласник“, бр. 16/18, 3/19, 5/21)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (16/18), дигитални свет (5/21)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (16/18), румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе (3/19)*

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06-др.правилник,, 2/08-др.правилник, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16, 6/17 и 12/18)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција (10/04), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

3. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23-испр.)

План за први циклус (3. разред)

Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС –Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20, 7/22)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (5/19)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (5/19), румунски језик са елементима националне културе (1/20), влашки говор са елементима националне културе (6/20)*

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 1/05, 15/06-др.правилник, 2/08-др.правилник, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14, 11/16 и 12/18)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција (1/05), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

4. разред

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19, 2/20, 16/22, 1/23-испр.)

План за први циклус (4. разред)

Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 11/19, 6/20, 7/21, 1/23)

Обавезни предмети – *српски језик, енглески језик, математика, природа и друштво, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање (11/19)*

Изборни програми – *грађанско васпитање (11/19), румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе (6/20)*

Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 3/06, 15/06-др.правилник, 2/08-др.правилник, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14, 11/16, 7/17 и 12/18)

Ваннаставне активности – *чувари природе, рука у тесту, народна традиција (3/06), шах (3/11), од играчке до рачунара (11/16)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

5. разред

Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20, 17/21, 16/22)

План за 5. разред (15/18)

Обавезни предмети – *српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, математика, биологија, физичко и здравствено васпитање (15/18), техника и технологија, информатика и рачунарство (15/18 и 3/20)*

Изборни програми – *грађанско васпитање, француски језик, румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе (15/18)*

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ број 6/07, 2/10, 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18)

Слободне наставне активности – *Животне вештине и Медијска писменост, Домаћинство, Цртање сликање и вајање, Чувари природе, Музиком кроз живот и Сачувајмо нашу планету (8/21)*

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис (11/16)*

6. разред

Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20, 17/21, 16/22)

План за 6. разред (15/18)

Обавезни предмети – *српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија* (15/18)

Изборни програми – *грађанско васпитање, француски језик* (15/18), *румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе* (3/19)

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11-др.правилник, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18, 12/18 и 3/20)

Слободне наставне активности – *Животне вештине и Медијска писменост, Домаћинство, Цртање сликање и вајање, Чуvari природе, Музиком кроз живот и Сачувајмо нашу планету* (8/21)

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис* (11/16)

Обавезни предмети – *физичко и здравствено васпитање* (3/18), *техника и технологија, информатика и рачунарство* (3/18 и 3/20)

7. разред

Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 18/18)

План за 7. разред

Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС –Просветни гласник” број 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21, 17/21, 16/22)

Обавезни предмети – *српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија, хемија, информатика и рачунарство, физичко и здравствено васпитање* (5/19), *техника и технологија* (5/21)

Изборни програми – *грађанско васпитање, француски језик* (5/19), *румунски језик са елементима националне културе* (1/20), *влашки говор са елементима националне културе* (6/20)

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 6/09, 3/11-др.пропис, 8/13, 11/16, 11/16-др.пропис, 12/18, 3/19, 12/19 и 3/20)

Слободне наставне активности – *Предузетништво, Моја животна средина, Уметност, Филозофија са децом* (8/21)

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис* (11/16)

Обавезни предмети – *техника и технологија, информатика и рачунарство* (12/19 и 3/20)

8. разред

Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 18/18)

План за 8. разред

Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС –Просветни гласник” број 11/19, 2/20, 6/20, 5/21, 17/21, 16/22)

Обавезни предмети – *српски језик и књижевност, енглески језик, ликовна култура, музичка култура, историја, географија, физика, математика, биологија, хемија, физичко и здравствено васпитање* (11/19), *техника и технологија, информатика и рачунарство* (5/21)

Изборни програми – *грађанско васпитање, француски језик* (11/19), *румунски језик са елементима националне културе, влашки говор са елементима националне културе* (6/20)

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник” број 2/10, 3/11-др.правилник, 8/13, 5/14, 11/16, 7/17, 12/18, 10/19 и 3/20)

Слободне наставне активности – *Предузетништво, Моја животна средина, Уметност, Филозофија са децом* (8/21)

Изборни програми – *верска настава – православни катихизис* (11/16)

3.3.1. Први. разред

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљеви и задаци: Правилно изговорити гласове, речи и реченице; правилно интонирати реченицу; поштовати тачку, упитник и узвичник; правилно писати лична имена и презимена и једночлана имена насеља; савладавање технике читања и писања, формирање навика за лепо и уредно писање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Почетно читање и писање		
Језик Грамматика Правопис	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње
Књижевност : - Поезија - Проза - Драма - Читање текста - Тумачење текста		писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језичка култура		

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Циљеви и задаци : Ученик правилно користи математичке знаке и симболе; уочава везу између сабирања и одузимања; уме да се служи прибором за цртање; препознаје осно симетричне фигуре и подударност у свакодневним ситуацијама; решава једноставне проблемске ситуације; ученик зна да пореди, процени и измери дужину; зна да користи математичке термине и скраћенице; схвата појам времена; уочава односе између јединица познатих мера

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ГЕОМЕТРИЈА Положај, величина и облик предмета - Релације међу предметима	усмерава, анализира, наводи, мотивише, сугерише, ствара ситуације, поставља проблем, подстиче, дискутује	посматра, уочава, именује
ЛИНИЈА - Врсте линија - Дуж	усмерава, анализира, наводи, мотивише, сугерише, ствара ситуације, поставља проблем, подстиче, дискутује	разликује, именује
БРОЈЕВИ - Читање и писање бројева - - Математички знаци - Упоредивање бројева - Редни бројеви - Сабирање и одузимање - Једначине	усмерава, анализира, наводи, мотивише, сугерише, ствара ситуације, поставља проблем, подстиче, дискутује	упоређује, мери и процењује, сабира, одузима

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Изборни предмети за први разред: Лепо писање, Чувари природе и Народна традиција, преименовани су у Ваннаставне активности.

3.3.2. Други разред

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљеви и задаци: Ученик упознаје основна базична знања о именицама, глаголима, придевима; упознаје појам и врсту реченица и главне делове; уочава управни говор у тексту; примењује правописна правила; има читак и уредан рукопис; зна да препише текст са задатим задацима; зна да преписује са ћирилице на латиницу; правилно изговара речи, исказе, реченице, пословице, краће текстове; правилно интонира различите реченице; употребљава штампана и писана слова латинице; препричава краће текстове уз помоћ плана; разуме прочитано кроз одговоре на питања; решава лакше језичке вежбе; описује бића, предмете; допуњује реченице.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Књижевност -лирика -епика -драма	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језик -граматика -правопис	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језичка култура	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Циљеви и задаци: Ученик зна да сабира и одузима до 100; правилно користи математичке знаке и симболе; уочава везу између сабирања и одузимања; познаје таблице множења и дељења; самостално решава задатке са једном и две операције; уочава везе множења и дељења; користи особине различитих операција кроз предмете; решава логичкокомбинаторне проблеме прилагођене узрасту ученика; унапређује прецизност и тачност у раду; разликује и именује једноставне геометријске фигуре и њихове елементе; уме да се служи прибором за цртање; препознаје осно симетричне фигуре и подударност у свакодневним ситуацијама; решава једноставне проблемске ситуације; ученик зна да пореди, процени и измери дужину; зна да користи математичке термине и скраћенице; схвата појам времена; уочава односе између јединица познатих мера.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Природни бројеви до 100	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	Решавање задатака Постављање питања објашњавање Примена стечених знања
Геометријска тела и фигуре	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	посматрање уочавање цртање примена стечених знања
Мерење и мере	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	упоређивање -мерење -претварање -примена стечених знања

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Изборни предмети за други разред: Чуvari природе, Народна традиција и Рука у тесту – откривање света, преименовани су у Ваннаставне активности.

3.3.3. Трећи разред

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљеви и задаци: Ученик упознаје основна, базична знања о именицама, глаголима и придевима; упознаје појам и врсте реченица и главне делове реченица; уочавање управног говора у тексту; ученик зна да преписује са ћирилице на латиницу; примењује правописна правила; има читак и уредан рукопис; зна да препише текст са задатим задатком; правилно изговара речи, исказе, реченице, пословице, краће текстове; интонативно подешавање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат); увођење ученика у свет књижевности; усмерено читање у функцији продубљивања доживљаја текст и његовог тумачења; увежбавање изражајног читања; стицање знања, умења и навика које ће допринети развоју не само књижевне, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Књижевност -лирика -епика -драма	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језик -граматика -правопис	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језичка култура	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописа, пита шта му није јасно	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Циљеви и задаци: Ученик чита, пише и упоређује бројеве до 1000; чита и пише римске бројеве; зна да сабира и одузима до 1000; зна да множи и дели до 1000; зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда; решава једноставне проблем ситуације; решава једноставне логично-комбинаторне проблеме; разликује и именује једноставне геометријске фигуре и њихове елементе; уме да се служи прибором за цртање; препознаје осно симетричне фигуре и подударност у свакодневним ситуацијама; зна да пореди и уме да процени и мери дужину у окружењу; упоређује и процењује бројност објеката у окружењу; зна јединице за дужину и време и уме да рачуна са њима.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Природни бројевидо 100	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	Решавање задатака Постављање питања објашњавање Примена стечених знања
Геометријски облици	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	посматрање уочавање цртање примена стечених знања
Мерење и мере	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	упоређивање - мерење - претварање - примена стечених знања

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Изборни предмети за трећи разред: Чуvari природе, Народна традиција и Рука у тесту – откривање света, преименовани су у Ваннаставне активности.

3.3.4. Четврти разред

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави српског језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад (на пример: група ученика с недовољним знањем одређених садржаја из правописа; група ученика који нису савладали неки од предвиђених елемената рада из граматике; група ученика који нису савладали књижевност).

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Књижевност	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језик - граматика - правопис	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно
Језичка култура	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно	слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње писање по диктату, преписивање текстова ради увежбавања правописних правила, пита шта му није јасно

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави математике не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад (на пример: група ученика с недовољним знањем одређених садржаја о бројевима; група ученика који нису савладали неки од предвиђених елемената рада на текстуалним задацима; група ученика који нису савладали геометрију).

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Скуп природних бројева	-посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање-развија кооперативност	Решавање задатака Постављање питања објашњавање Примена стечених знања
Мерење и мере	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	посматрање учавање цртање примена стечених знања
Површина	припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање	упоређивање -мерење -претварање -примена стечених знања

ДОДАТНА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Циљ додатне наставе из математике је да ученицима који воле математику и успешно усвајају математичке садржаје у редовној настави омогући: напредовање, продубљивањем и проширивањем тих садржаја, а тиме и да пробуди још јаче мотиве интересовања за учење математике; боље увиђање односа међу стварима и појавама, проналажење узрока; одступање од шаблона и проналажење нових решења; подстицање ученика на самосталан рад, развија ученичке математичке способности.**Задаци:** задовољавање индивидуалних способности ученика, склоности, интересовања, способности за учење; подстицање индивидуалног развоја ученика (адекватног темпа), пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика (акцелерација); проширивање и продубљивање обима и садржаја предмета математике; груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<p>Скуп природних бројева Изрази са више операција; проблемски задаци, логички задаци, конбинаторика</p> <p>Мерење и мере Решавање сложених задатака уз претварање јединица из мањих у веће и обрнуто</p> <p>Површина Површина квадра и коцке Решавање сложених задатака</p>	<p>- усмерава,наводи,ствара ситуацију,сугерише</p> <p>-поставља проблем, подстиче на логично мишљење</p> <p>- подстиче,дискутује,-анализира,- мотивише</p> <p>Координира, сугерише,поставља проблем.</p> <p>усмерава - анализира-наводи - мотивише,сугерише ствара ситуације-</p> <p>поставља проблем, дискутује</p> <p>- планира и прати рад ученика, у складу са интересовањима и напредовањем ученика</p> <p>одабира садржаје, одговарајућу литературу, облике и методе рада.</p>	<p>-слушају,посматрају-дискутују упоређују, повезују знања и закључују уочавају проблеме и решавају их -упоређивање,мерење, примена стечених знања,слушају</p> <p>посматрају,дискутују,упоређују -повезују знања и закључују -</p> <p>упоређивање,мери,рачуна,црта, обележава примена стечених знања-логичко мишљење и закључивањ</p>

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Изборни предмети за четврти разред: Чувари природе, Народна традиција и Рука у тесту – откривање света, преименовани су у Ваннаставне активности.

3.3.5. Пети разред

Допунска настава

Српски језик и књижевност (допунска настава)

Циљеви и задаци:

- Стицање основних појмова
- усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
- савладавање садржаја програма специфичним наставним методама (индивидуализација наставе предавањима с друкчјим –очигледнијим примерима; посебни групни и индивидуални задаци и др.).
- увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма
- решавање једноставнијих задатака
- омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности
- пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност: основни књижевнотеоријски термини, стилске фигуре (епитет, поређење, оноματοпеја), усмена и ауторска књижевност, књижевни родови и врсте *Грамматика и правопис: реченични чланови, падежи, глаголски облици, врсте речи, предикатска реченица, основна правописна правила. *Језичка култура: техника израде писменог састава, богаћење речника, лексичке и стилске вежбе, препричавање текста, артикулација гласова.	бира садржај, методе и облике рада у складу са могућностима, предзнањем и интересовањем ученика, помаже ученицима у раду, саветује их, охрабрује и мотивише за даље напредовање	слушају, пишу, запажају, размишљају, читају, решавају задатке,процењују свој рад

Математика (допунска настава)

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Циљеви и задаци допунске наставе Математике.

1. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који нису успели да усвоје знања на редовним часовима
2. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који су били одсутни са часова редовне наставе
3. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који додатно желе да утврде знања
4. Отклањање нејасноћа уколико их је било на часовима редовне наставе

Садржаји програма V	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Природни бројеви и дељивост -Основни појмови геометрије -Разломци -Осна симетрија -Припрема, израда и исправка писмених задатака	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средстава	Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу

Биологија (допунска настава)

Циљ допунске наставе биологије је да ученицима који нису савладали одређене садржаје биологије омогући лакше и успешно укључивање у редовне васпитно-образовне процесе, као и да им се развију упорност, самосталност, тачност у раду и самопоуздање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА - Жива бића, нежива природа и биологија. - Особине живих бића - Једноћелијски и вишећелијски организми. - Основе класификације - Исхрана. - Дисање . - Излучивање. - Надражљивост. - Покретљивост – кретање. - Размножавање. - Раст и развиће	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању;- прати рад и напредовање ученика; планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, води, конкретизује дата упуства,прилагођав а методе,облике и темпо рада спорим ученицима и онима,којима је помоћ неопходна	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места користе лупу , раде на тексту демонстрирају сликом, графиком, шемом, примењују знања, слушају; описују и препричавају, препознају и запажају; упоређују, класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања;
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА - Живот у воденој и копненој средини – изглед, прилагођености на начин живота - Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота. - Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота. - Живот под земљом – изглед,прилагођености на начин живота		
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА - Преношење особина са родитеља на потомке. - Разлике родитеља и потомака. - Разлике полног и бесполог размножавања у настанку варијабилности.		
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - Жива бића из непосредног окружења. - Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. - Заштита живих бића и животне средине. - Значај врста за човека		
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ - Здрава исхрана и унос воде. - Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. - Физичка активност и здравље. - Промене у пубертету		

Географија (допунска настава)

Циљеви и задаци: Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави географије не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Човек и географија Васиона Планета Земља	<p>Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, упућује на наставна средства излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика</p>	<p>Слушају, питају, разговарају, цртају, бележе... Слуша предавање - Прати излагање наставника - именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике, - именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред, - описује облике Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања, - Описује начине представљања Земљине површине, - Препознаје и чита географске и допунске елементе карте. (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научно и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје;</p>

Историја (допунска настава)

Циљ допунске наставе је да пружи помоћ ученицима којима је потребна помоћ у савладавању програма и у учењу. Идентификација ученика за допунску наставу биће извршена по завршетку првог квартала, јер је то једина васпитно-образовна активност која се планира уназад, што значи да је потребно поново обрадити оне садржаје који ученици нису успешно савладали

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Увод	Подстиче на усвајање знања, мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика. Објашњава, Упућује на наставна средста, излаже градиво кроз питања, захтеве;	Слушају, питају, разговарају, цртају вежбају и пишу
Праисторија	практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке;	Питају, слушају, илуструју, разговарају, читају, упоређују
Стари век	одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика	Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас
Античка Грчка		Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас
Антички Рим		Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас

Француски језик (допунска настава)

Циљеви и задаци – савладавање основних знања која ученици нису савладали на часовима редовне наставе. Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<ul style="list-style-type: none"> - Правилни глаголи - Глаголи être, avoir, aller, faire - Партитивни члан - Блиско будуће време 	<p>Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке</p> <p>излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика</p>	<p>-Увежбава изговор француског језика</p> <p>- Усваја правила читања и чита уз помоћ наставника</p> <p>слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду</p>

Енглески језик (допунска настава)

Циљеви:

1. Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током наставе
2. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учење и разумевању наставних садржаја
3. Израда и примена разних начина провере усвојеног знања
4. Стицање минимума основних знања из предвиђених програма
5. Праћење напретка ученика у учењу који похађају допунску наставу

Задаци:

1. Омогућити да ученик вежбањем савлада део градива у оквиру својих могућности
2. Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутства у савладавању потешкоћа у учењу
3. Пружање помоћи ученицима који због одсуства са наставе или било којег другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво
4. Праћење напредовања ученика који похађају допунску наставу кроз анализе (упоредна анализа у односу на претходни период)
5. Рад на јачању самопоуздања и развијању нових техника учења

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Present Simple tense of the verb TO BE Present Simple Tense (question and negative form, adverbs of frequency. position of adverbs) The Present Continuous Tense (question and negative form, uses) The past simple tense of the verb TO BE, The Past Simple Tense, (question and negative form, uses) Irregular verbs Articles, Pronouns, Expressions of Quantity Modal Verbs, Expressing Future	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Додатна настава

Српски језик и књижевност (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- проширивање и продубљивање знања, умења и вештина
- активирање ученика и њихово оспособљавање за самообразовање
- развијање маште и подстицање стваралачког рада
- упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања
- оспособити ученике да се самостално служе књижевном и некњижевном грађом (у учењу и истраживању) и да припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом
- припрема ученика за школско, општинско, окружно такмичење
- развијање културе усменог и писменог изражавања и истраживачког духа
- развијање стваралачког и критичког мишљења
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду
- остваривање садржаја који су у складу са интересовањима ученика
- оспособљавање за самосталан истраживачки рад

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност: књижевнотеоријски појмови, књижевни родови и врсте; стилске фигуре, версификација. *Граматика и правопис: морфологија и синтакса; практична примена правописних правила, ортоепија, лексикологија *Језичка култура: Богаћење речника; лексичке, семантичке и стилске вежбе	планира и прати рад ученика, у складу са интересовањима и напредовањем ученика одабира садржаје, одговарајућу литературу, облике и методе рада	истраживачки и самостални рад, поставља питања, предлаже, дискутује

Математика (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе
- Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има
- Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави
- Развијање способности логичког мишљења, резоновања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања
- Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања
- Развијање следећих способности код ученика: посматрања, асоцијације, рачунања, апстрактног мишљења, логичког резоновања, прецизног записивања и изражавања

Садржаји програма V	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Природни бројеви и дељивост -Основни појмови геометрије -Разломци -Осна симетрија -Припрема, израда и исправка писмених задатака	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средстава, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова. -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Биологија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље целоживотно образовање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА - Жива бића, нежива природа и биологија. - Особине живих бића - Једноћелијски и вишећелијски организми. - Основе класификације - Исхрана. - Дисање . - Излучивање. - Надражљивост. - Покретљивост – кретање. - Размножавање. - Раст и развиће	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА - Живот у воденој и копненој средини – изглед, прилагођености на начин живота - Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота. - Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота. - Живот под земљом – изглед, прилагођености на начин живота	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преношење особина са родитеља на потомке. - Разлике родитеља и потомака. - Разлике полног и бесполног размножавања у настанку варијабилности. 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жива бића из непосредног окружења. - Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. - Заштита живих бића и животне средине. - Значај врста за човека 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здрава исхрана и унос воде. - Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. - Физичка активност и здравље. - Промене у пубертету 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

Енглески језик (додатна настава)

Циљеви:

1. Проширивање и продубљивање знања и вештина одабраних и талентованим ученицима из неких наставних области и предмета
2. Подстицање ученика на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења
3. Омогућавање даровитим ученицима да кроз додатна интелектуално захтевнија вежбања и задатке одржавају константну мотивацију и жељу за учењем
4. Оспособљавање за самообразовање ученика
5. Припрема ученика за такмичење

Задаци:

1. Иницирање и идентификовање обдарених и талентованих ученика за поједине предмете и области
2. Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада
3. Подстицање индивидуалног развоја ученика, склоности, интересовање, особености и способности за учење
4. Проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности
5. Подстицање повезивања теоријских знања са конкретним практичним ситуацијама

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Present Simple tense of the verb TO BE Present Simple Tense (question and negative form, adverbs of frequency, position of adverbs) The Present Continuous Tense (question and negative form, uses) The past simple tense of the verb TO BE, The Past Simple Tense, (question and negative form, uses) Irregular verbs Articles, Pronouns, Expressions of Quantity Modal Verbs, Expressing Future	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научно оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Географија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Географска карта Становништво Насеља Привреда Држава Географија Европе	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању реферата Даје савете о правилној употреби Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Историја (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Увод у историју Праисторија Стари век Античка Грчка Антички Рим	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању семинарских радова и ППТ презентација Даје савете о правилној употреби ИКТ и историјских атласа Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу семинарске радове, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Слободне наставне активности

Ученици се одлучују за једну од следећих слободних наставних активности: Вежбањем до здравља, Животне вештине и Медијска писменост, Домаћинство, Цртање сликање и вајање, Чуvari природе, Музиком кроз живот и Сачувајмо нашу планету

3.3.6. Шести разред

Допунска настава

Српски језик и књижевност (допунска настава)

Циљеви и задаци:

- Стицање основних појмова
- усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
- савладавање садржаја програма специфичним наставним методама (индивидуализација наставе - предавањима с друкчјим - очигледнијим примерима; посебни групни и индивидуални задаци и др.).
- увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма
- решавање једноставнијих задатака
- омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности
- пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност; књижевни родови и врсте и њихове карактеристике; разумевање епских и лирских текстова (песничких слика, ликова, мотива...); Одлике лирске поезије (облик-стих, рима, строфа) Стилске фигуре: епитет, ономатопеја, персонификација - облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог - разлике између народне и ауторске књижевности *Граматика: глаголски облици(прости и сложени; лични и нелични; глаголски начини), променљиве и непроменљиве врсте речи; именичка синтагма(главни и зависни чланови), главни реченични чланови и њихово препознавање, независне и зависне реченице(основни појмови) Правописна норма – писање глаголских облика; интерпункција у зависној реченици Језичка култура: Језичке и лексичке вежбе	бира садржај, методе и облике рада у складу са могућностима, предзнањем и интересовањем ученика, помаже ученицима у раду, саветује их, охрабрује и мотивише за даље напредовање	слушају, пишу, запажају, размишљају, читају, решавају задатке,процењују свој рад и врше евалуацију часа

Математика (допунска настава)

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Циљеви и задаци допунске наставе Математике.

1. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који нису успели да усвоје знања на радевним часовима
2. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који су били одсутни са часова редовне наставе
3. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који додатно желе да утврде знања
4. Отклањање нејасноћа уколико их је било на часовима редовне наставе

Садржаји програма VI	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Цели бројеви -Троугао -Рационални бројеви -Четвороугао -Површина троуглова и четвороуглова	Подстиче на усвајање знања,Мотивише на рад, Методe рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава,даје примере из живота, Упућује на наставна средстава	Слушају, питају, разговарају, цртају,конструишу,рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу

Биологија (допунска настава)

Циљ допунске наставе биологије је да ученицима који нису савладали одређене садржаје биологије омогући лакше и успешно укључивање у редовне васпитно-образовне процесе, као и да им се развију упорност, самосталност, тачност у раду и самопоуздање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<p>ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. - Једноћелијски организми. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – примери гљива, биљака и животиња. - Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. - Откриће ћелије и микроскопа. - Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. - Ћелијско дисање, стварање енергије, чињенице о фотосинтези 	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места
<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. - Угрожавање живих бића и 	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места

њихова заштита.		
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА -Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). - Индивидуална варијабилност. - Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. - Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА - Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). - „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ - Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. - Бактерије и антибиотици. - Путеви преношења заразних болести. - Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. - Последице болести зависности - алкохолизам	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места

Географија (допунска настава)

Циљеви и задаци: Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави географије не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Географска карта Становништво, Насеља Привреда Држава Географија Европе	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методe рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика Објашњава Упућује на наставна средстав	Слушају, питају, разговарају, цртају, бележе...

Историја (допунска настава)

Циљ допунске наставе је да пружи помоћ ученицима којима је потребна помоћ у савладавњу програма и у учењу. Идентификација ученика за допунску наставу биће извршена по завршетку првог квартала, јер је то једина васпитно-образовна активност која се планира уназад, што значи да је потребно поново обрадити оне садржаје који ученици нису успешно савладали.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ;	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методe рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	Слушају, питају, разговарају, цртају вежбају и пишу
ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ;	Објашњава, Упућује на наставна средстав	Питају, слушају, илуструју, разговарају, читају, упоређују
ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења;	Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас
<i>ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ – ПРЕДИНДУСТРИЈСКО ДОБА</i>	поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика	Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас

Физика (допунска настава)

Циљеви и задаци:

Организује се за ученике који градиво не савладавају у потпуности на редовним часовима, који одсуствују са наставе или желе да разјасне нејасноће, а све у циљу усвајања што квалитетнијег знања из дате области и предмета.

Садржаји програма VI	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
- Увод у физику - Кретање - Сила - Мерење - Маса и густина - Притисак	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методe рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, изводи експерименте Упућује на наставна средства	Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и учествују у извођењу експеримената, упоређују, предлажу,

Француски језик (допунска настава)

Циљеви и задаци – савладавање основних знања која ученици нису савладали на часовима редовне наставе. Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
- Глаголи Prendre, Faire - Правилни глаголи друге групе - Прости футур - Блиско прошло време - Сложени перфекат	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	- Увежбава изговор француског језика - Усваја неправилне глаголе

Енглески језик (допунска настава)

Циљеви:

1. Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током наставе
2. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учење и разумевању наставних садржаја
3. Израда и примена разних начина провере усвојеног знања
4. Стицање минимума основних знања из предвиђених програма
5. Праћење напретка ученика у учењу који похађају допунску наставу

Задаци:

1. Омогућити да ученик вежбањем савлада део градива у оквиру својих могућности
2. Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутства у савладавању потешкоћа у учењу
3. Пружање помоћи ученицима који због одсуства са наставе или било којег другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво
4. Праћење напредовања ученика који похађају допунску наставу кроз анализе (упоредна анализа у односу на претходни период)
5. Рад на јачању самопоуздања и развијању нових техника учења

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The past simple tense of the verb TO BE, The Past Simple Tense, (question and negative form, uses) Irregular verbs The Past Continuous Tense (question and negative form, uses) The Present Perfect Tense(question and negative form, uses) Comparison of Adjectives Modal Verbs, Expressing Future	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Додатна настава

Српски језик и књижевност (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- проширивање и продубљивање знања, умења и вештина
- активирање ученика и њихово оспособљавање за самообразовање
- развијање маште и подстицање стваралачког рада
- упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања
- оспособити ученике да се самостално служе књижевном и некњижевном грађом (у учењу и истраживању) и да припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом
- припрема ученика за школско, општинско, окружно и републичко такмичење
- развијање културе усменог и писменог изражавања и истраживачког духа
- развијање стваралачког и критичког мишљења
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду
- остваривање садржаја који су у складу са интересовањима ученика

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Граматика и правопис: Фонетика, морфологија, синтакса, лексикологија Писање великог слова Састављено и растављено писање речи Правописна решења у вези са гласовним променама и глаголским облицима Ортоепија *Језичка култура: Читање и разумевање прочитаног	планира и прати рад ученика, у складу са интересовањима и напредовањем ученика одабира садржаје, одговарајућу литературу, облике и методе рада	истраживачки и самостални рад, поставља питања, предлаже, дискутује, решава задатке, самостално закључивање

Математика (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе
- Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има
- Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави
- Развијање способности логичког мишљења, резоновања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања
- Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања
- Развијање следећих способности код ученика: посматрања, асоцијације, рачунања, апстрактног мишљења, логичког резоновања, прецизног записивања и изражавања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Цели бројеви -Троугао -Рационални бројеви -Четвороугао -Површина троуглова и четвороуглова	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова. -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Биологија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље целоживотно образовање

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА - Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. - Једноћелијски организми. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми –примери гљива, биљака и животиња. - Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. - Откриће ћелије и микроскопа. - Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. - Ћелијско дисање, стварање енергије, чињенице о фотосинтези	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - Еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. - Угрожавање живих бића и њихова заштита.	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА -Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина,	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке;

<p>утицај спољашње средине).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Индивидуална варијабилност. - Природна селекција на одабраним примерима. <p>Вештачка селекција.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека. 	<ul style="list-style-type: none"> - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
<p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). - „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). <p>Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота“.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. - Бактерије и антибиотици. - Путеви преношења заразних болести. - Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. - Последице болести зависности – алкохолизам. 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

Географија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Географска карта Становништво Насеља Привреда Држава Географија Европе	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању реферата Даје савете о правилномј употреби Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Историја (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ; ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ; ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ –ПРЕДИНДУСТРИЈСКО ДОБА	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању семинарских радова и ППТ презентација Даје савете о правилномј употреби ИКТ и историјских атласа Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу семинарске радове, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Физика (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући талентованим ученицима да прошире своја знања и вештине из наставних области у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање.

Садржаји програма VI	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Увод у физику -Кретање -Сила -Мерење -Маса и густина -Притисак	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, изводи експерименте, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова и лабораторијских вежби, -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Енглески језик (додатна настава)

Циљеви:

1. Проширивање и продубљивање знања и вештина одабраних и талентованим ученицима из неких наставних области и предмета
2. Подстицање ученика на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења
3. Омогућавање даровитим ученицима да кроз додатна интелектуално захтевнија вежбања и задатке одржавају константну мотивацију и жељу за учењем
4. Оспособљавање за самообразовање ученика
5. Припрема ученика за такмичење

Задаци:

1. Иницирање и идентификовање обдарених и талентованих ученика за поједине предмете и области
2. Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада
3. Подстицање индивидуалног развоја ученика, склоности, интересовање, особености и способности за учење
4. Проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности
5. Подстицање повезивања теоријских знања са конкретним практичним ситуацијама

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The past simple tense of the verb TO BE, The Past Simple Tense, (question and negative form, uses) Irregular verbs The Past Continuous Tense (question and negative form, uses) The Present Perfect Tense(question and negative form, uses) Comparison of Adjectives Modal Verbs, Expressing Future	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Француски језик (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- јачање мотивисаности за учење страног језика;
- јачање заинтересованости за предметне садржаје;
- развијање комуникативних вештина, како усмених, тако и писаних;
- развијање способности и овладавање методама и стратегијама за учење страног језика;
- оспособљавање за самостално учење страног језика;
- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика;
- развијање сазнања о функционисању страног и матерњег језика;

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Усвајање вокабулара широког спектра (храна, породица, спорт, слободно време...) Грамматика Пројекти (упоређивање српског и француског школског система) Бројеви до милион	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	Стално усавршавање изговора - француског језика - Самостално читање - Преузимање иницијативе и ангажовање у пројектима Разумевање система француских бројева

Слободне наставне активности

Ученици се одлучују за једну од следећих слободних наставних активности: Вежбањем до здравља, Животне вештине и Медијска писменост, Домаћинство, Цртање сликање и вајање, Чуvari природе, Музиком кроз живот и Сачувајмо нашу планету

3.3.7. Седми разред

Допунска настава

Српски језик и књижевност (допунска настава)

Циљеви и задаци:

- Стицање основних појмова - усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
- савладавање садржаја програма специфичним наставним методама (индивидуализација наставе - предавањима с друкчјим - очигледнијим примерима; посебни групни и индивидуални задаци и др.).
- увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма
- решавање једноставнијих задатака
- омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности
- пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност - књижевни родови и врсте и њихове карактеристике; разумевање епских и лирских текстова (песничких слика, ликова, мотива...); Одлике лирске поезије (облик-стих, рима, строфа); Стилске фигуре: епитет, ономатопеја, персонификација; облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог; разлике између народне и ауторске књижевности. * Граматика: глаголски облици (прости и сложени; лични и нелични; глаголски начини), променљиве и непроменљиве врсте речи; именичка синтагма (главни и зависни чланови); главни реченични чланови и њихово препознавање; независне и зависне реченице (основни појмови); Правописна норма – писање глаголских облика; интерпункција у зависној реченици . Језичка култура: Језичке и лексичке вежбе	бира садржај, методе и облике рада у складу са могућностима, предзнањем и интересовањем ученика, помаже ученицима у раду, саветује их, охрабрује и мотивише за даље напредовање	слушају, пишу, запажају, размишљају, читају, решавају задатке, процењују свој рад и врше евалуацију часа

Математика (допунска настава)

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Циљеви и задаци допунске наставе Математике.

1. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који нису успели да усвоје знања на редовним часовима
2. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који су били одсутни са часова редовне наставе
3. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који додатно желе да утврде знања

Отклањање нејасноћа уколико их је било на часовима редовне наставе

Садржаји програма VII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Реални бројеви -Питагорина теорема -Цели алгебарски изрази -Многоугао -Круг -Обрада података -Обнављање градива из претходних разреда Припрема, израда и исправка писмених задатака	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средстава	Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу

Биологија (допунска настава)

Циљ допунске наставе биологије је да ученицима који нису савладали одређене садржаје биологије омогући лакше и успешно укључивање у редовне васпитно-образовне процесе, као и да им се развију упорност, самосталност, тачност у раду и самопоуздање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Наслеђивање и еволуција - Деоба ћелије - ДНК и појам гена -Прво Менделово правило - Наслеђивање пола - Једнополни и двопolni организми. - Значај полног размножавања	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места
Јединство грађе и функције као основа живота -Симетрија, цефализација и сегментација - Присуство/ одсуство биљних органа. - Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисања организма. - Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња.	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места
Порекло и разноврсност живота -Основни принципи систематике - разноврсност живота кроз основне систематске категорије -Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места
Живот у екосистему - Састав и структура популација. - Абиотички фактори и биотички односи - Мреже исхране. - Животне области.	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и прати рад , охрабрује ученика у раду и напредовању;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака
Човек и здравље - Болести изазване вирусима. -Имунитет. Вакцине. - Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. - Здрави стилови живота (сан, кондиција...). - Последице болести зависности (наркоманија)	- проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	- прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места

Географија (допунска настава)

Циљеви и задаци: Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави географије не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Регионална географија Географске регије Европа, Азија, Африка, Северна Америка, Јужна Америка, Аустралија и Океанија, Поларне области	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика Објашњава Упућује на наставна средстав	Слушају, питају, разговарају, цртају, бележе...

Историја (допунска настава)

Циљ допунске наставе је да пружи помоћ ученицима којима је потребна помоћ у савладавању програма и у учењу. Идентификација ученика за допунску наставу биће извршена по завршетку првог квартала, јер је то једина васпитно-образовна активност која се планира уназад, што значи да је потребно поново обрадити оне садржаје који ученици нису успешно савладали

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ;	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика Објашњава Упућује на наставна средстав	Слушају, питају, разговарају, цртају вежбају и пишу
ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА – до средине XIX века;	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика	Питају, слушају, илуструју, разговарају, читају, упоређују
ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА и ЕВРОПА,		Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас
СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА		Разговарају, питају, илуструју, упоређују, користе историјски атлас

Физика (допунска настава)

Циљеви и задаци: Организује се за ученике који градиво не савладавају у потпуности на редовним часовима, који одсуствују са наставе или желе да разјасне нејасноће а циљеви и задаци су везани за усвајања што квалитетнијег знање из дате области и предмета.

Садржаји програма VII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Сила и кретање -Кретање тела под дејством -Земљине гравитационе силе -Равнотежа тела -Механички рад и енергија. -Снага -Топлотне појаве	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, изводи лабораторијске вежбе, Упућује на наставна средстава	Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и активно учествују у извођењу лабораторијских вежби, упоређују, предлажу, изводе закључке

Хемија (допунска настава)

Циљеви и задаци: Организује се за ученике који градиво не савладавају у потпуности на редовним часовима, који одсуствују са наставе или желе да разјасне нејасноће а циљеви и задаци су везани за усвајања што квалитетнијег знање из дате области и предмета.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас Хемијска лабораторија Атоми и хемијски елементи Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења Хомогене и хетерогене смеше Хемијске реакције и једначине Израчунавања у хемији Водоник и кисеоник и њихова једињења соли	- проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; - прати рад ученика; - подстиче и мотивише ученике; - појашњава ученицима захтеве задатака;	прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места

Енглески језик (допунска настава)

Циљеви:

1. Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током наставе
2. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учење и разумевању наставних садржаја
3. Израда и примена разних начина провере усвојеног знања
4. Стицање минимума основних знања из предвиђених програма
5. Праћење напретка ученика у учењу који похађају допунску наставу

Задаци:

1. Омогућити да ученик вежбањем савлада део градива у оквиру својих могућности
2. Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутства у савладавању потешкоћа у учењу
3. Пружање помоћи ученицима који због одсуства са наставе или било којег другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво
4. Праћење напредовања ученика који похађају допунску наставу кроз анализе (упоредна анализа у односу на претходни период)
5. Рад на јачању самопоуздања и развијању нових техника учења

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Tense System (forming positive, negative and question forms, WH-questions) The Present Perfect Tense Passive Voice (Present Simple, Past Simple, Future Simple) Infinitive v. Gerund Conditional Sentences – Type 1	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научно и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Француски језик (допунска настава)

Циљеви и задаци – савладавање основних знања која ученици нису савладали на часовима редовне наставе. Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<ul style="list-style-type: none">- Сложени перфекат- Имперфекат- Разлика међу прошлим временима- Прости футур- Блиско будуће време- Разлика између будућих времена	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	<ul style="list-style-type: none">- Непрекидно увежбава изговор француског језика- Усваја разлику између прошлих времена- Разуме правила грађења времена

Додатна настава

Српски језик и књижевност (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- проширивање и продубљивање знања, умења и вештина
- активирање ученика и њихово оспособљавање за самообразовање
- развијање маште и подстицање стваралачког рада
- упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања
- оспособити ученике да се самостално служе књижевном и некњижевном грађом (у учењу и истраживању) и да припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом
- припрема ученика за школско, општинско, окружно и републичко такмичење
- развијање културе усменог и писменог изражавања и истраживачког духа
- развијање стваралачког и критичког мишљења
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду
- остваривање садржаја који су у складу са интересовањима ученика

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност: књижевнотеоријски појмови, књижевни родови и врсте; стилске фигуре, версификација. *Граматика и правопис: фонетика, морфологија и синтакса; конгруенција; практична примена правописних правила, ортоепија, лексикологија	планира и прати рад ученика, у складу са интересовањима и напредовањем ученика одабира садржаје, одговарајућу литературу, облике и методе рада	истраживачки и самостални рад, поставља питања, предлаже, дискутује, решава задатке, самостално закључивање

Математика (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе
- Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има
- Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави
- Развијање способности логичког мишљења, резонувања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања
- Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања
- Развијање следећих способности код ученика: посматрања, асоцијације, рачунања, апстрактног мишљења, логичког резонувања, прецизног записивања и изражавања

Садржаји програма VII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Реални бројеви -Питагорина теорема -Цели алгебарски изрази -Многоугао -Круг -Обрада података -Обнављање градива из претходних разреда Припрема, израда и исправка писмених задатака	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова. -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Биологија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље целоживотно образовање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА - Деоба ћелије. - ДНК и појам гена -Прво Менделово правило - Наслеђивање пола. - Једнополни и двополни организми. - Значај полног размножавања.	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА -Симетрија, цефализација и сегментација - Присуство/ одсуство биљних органа. - Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисања организма. - Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња.	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА -Основни принципи систематике - разноврсност живота кроз основне систематске категорије -Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова	- подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Састав и структура популација. - Абиотички фактори и биотички односи - Мреже исхране. - Животне области. 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Болести изазване вирусима. -Имунитет. Вакцине. - Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. - Здрави стилови живота (сан, кондиција...). - Последице болести зависности (наркоманија) 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

Географија (додатна настава)

Циљеви и задаци:

Додатна настава се организује за ученике који у редовној настави географије постижу истакнуте резултате у неком од програмскотематских подручја. Циљеви и задаци наставе су, првенствено, јачање мотивисаности за учење и заинтересованости за географију као науку. Настава је оријентисана на развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика и припрему ученика за учешће на такмичењима и припрему за даље учење у средњој школи

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА, ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ, АЗИЈА, АФРИКА, СЕВЕРНА АМЕРИКА, ЈУЖНА АМЕРИКА, АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА, ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању реферата Даје савете о правилномј употреби Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Историја (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ; ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД– до средине XIX века; ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19 ВЕКА СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању семинарских радова и ППТ презентација Даје савете о правилној употреби ИКТ Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу семинарске радове, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Физика (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући талентованим ученицима да прошире своја знања и вештине из наставних области у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање. Додатним радом се обухватају ученици који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање знања и вештина.

Садржаји програма VII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Сила и кретање -Кретање тела под дејством -Земљине гравитационе силе -Равнотежа тела -Механички рад и енергија. -Снага -Топлотне појаве	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, изводи лабораторијске вежбе, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова, активно учествују у извођењу лабораторијских вежби и закључују, -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Енглески језик (додатна настава)

Циљеви:

1. Проширивање и продубљивање знања и вештина одабраних и талентованим ученицима из неких наставних области и предмета
2. Подстицање ученика на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења
3. Омогућавање даровитим ученицима да кроз додатна интелектуално захтевнија вежбања и задатке одржавају константну мотивацију и жељу за учењем
4. Оспособљавање за самообразовање ученика
5. Припрема ученика за такмичење

Задаци:

1. Иницирање и идентификовање обдарених и талентованих ученика за поједине предмете и области
2. Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада
3. Подстицање индивидуалног развоја ученика, склоности, интересовање, особености и способности за учење
4. Проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности
5. Подстицање повезивања теоријских знања са конкретним практичним ситуацијама

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Tense System (forming positive, negative and question forms, WH-questions) The Present Perfect Tense Passive Voice (Present Simple, Past Simple, Future Simple) Infinitive v. Gerund Conditional Sentences – Type 1	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научно и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Хемија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући талентованим ученицима да прошире своја знања и вештине из наставних области у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање. Додатним радом се обухватају ученици који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање знања и вештина.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас Хемијска лабораторија Атоми и хемијски елементи Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења Хомогене и хетерогене смеше Хемијске реакције и једначине Израчунавања у хемији Водоник и кисеоник и њихова једињења соли	подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања;	- прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

Француски језик (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- јачање мотивисаности за учење страног језика;
- јачање заинтересованости за предметне садржаје;
- развијање комуникативних вештина, како усмених, тако и писаних;
- развијање способности и овладавање методама и стратегијама за учење страног језика;
- оспособљавање за самостално учење страног језика;
- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика;
- развијање сазнања о функционисању страног и матерњег језика;

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Усвајање вокабулара широког спектра (екологија, компјутери, друштвене мреже) Актуелна граматика	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	- Стално усавршавање изговора француског језика - Самостално читање

Слободне наставне активности

Ученици се одлучују за једну од следећих слободних наставних активности: *Предузетништво, Моја животна средина, Уметност, Филозофија са децом*

3.3.8. Осми разред

Допунска настава

Српски језик и књижевност (допунска настава)

Циљ и задаци: описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика; омогућити ученицима да савладају предвиђено наставно градиво; индивидуализација наставе; оспособљавање ученика да користе стандардни матерњи језик, као и да комуницирају у усменом и писаном облику; отклањање испољених задатака у знању и умењу; стицање способности за уочавање, формулисање; овладавање нормативном граматицом; богаћење речника; оспособљавање за самостално читање и разумевање књижевног дела; решавање једноставнијих задатака; омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како теоријским, тако и практичним делом градива у оквиру својих могућности; пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја; повезивање градива; неговање сарадничких и кооперативних односа у раду.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност: књижевнотеоријски појмови, стилске фигуре, књижевни родови и врсте, књ. дела и писци; Читање и разумевање прочитаног; Писано изражавање *Грамматика и правопис: Гласови и гласовне промене, врсте и служба речи, граматичке категорије речи, комуникативна и предикатска реченица, творба речи, историја језика, дијалектологија, језици националних мањина; основна правила акцентуације, основна правописна правила;	бира садржај, методе и облике рада у складу са могућностима, предзнањем и интересовањем ученика, помаже ученицима у раду, саветује их, охрабрује и мотивише за даље напредовање	слушају, пишу, запажају, размишљају, решавају задатке, читају

Математика (допунска настава)

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Циљеви и задаци допунске наставе Математике.

1. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који нису успели да усвоје знања на редовним часовима
2. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који су били одсутни са часова редовне наставе
3. Детаљније објашњавање садржаја ученицима који додатно желе да утврде знања
4. Отклањање нејасноћа уколико их је било на часовима редовне наставе

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Сличност -Тачка, права и раван -Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом -Призма -Пирамида -Линеарна функција -Системи линеарних једначина са две непознате -Ваљак, купа и лопта -Обнављање градива из претходних разреда -Припрема, израда и исправка писмених задатака –Пројектни задатак	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средства	Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу

Биологија (допунска настава)

Циљ допунске наставе биологије је да ученицима који нису савладали одређене садржаје биологије омогући лакше и успешно укључивање у редовне васпитно-образовне процесе, као и да им се развију упорност, самосталност, тачност у раду и самопоуздање.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<p>ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Улога и значај органа у метаболизму ћелије. Матичне ћелије Принцип економичности грађе и функције Регулаторна улога хормона. Неуротрансмитери Принцип повратне спреге.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места
<p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Биолошки смисао адолесценције (родни и полни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места
<p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА Велика изумирања. Строматолити. Излазак из воде на копно.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места
<p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Улуткавање и пресвлачење инсеката. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места
<p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.І.Р.О. концепт). Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче, мотивише и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - Извођење огледа - Бележење резултата - Ивођење закључака - Сређивање радног места

Географија (допунска настава)

Циљеви и задаци: Допунска настава се организује за ученике који у редовној настави географије не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. У зависности од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе са којима организује допунски рад.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ ФИЗИЧКО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ ДРУШТВЕНО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика Објашњава Упућује на наставна средстав	Слушају, питају, разговарају, цртају, бележе...

Историја (допунска настава)

Циљ допунске наставе је да пружи помоћ ученицима којима је потребна помоћ у савладавању програма и у учењу. Идентификација ученика за допунску наставу биће извршена по завршетку првог квартала, јер је то једина васпитно-образовна активност која се планира уназад, што значи да је потребно поново обратити оне садржаје који ученици нису успешно савладали.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ; ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА; ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ; СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	Подстиче на усвајање знања, Мотивисе на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика Објашњава Упућује на наставна средстав излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика	Слушају, питају, разговарају, цртају вежбају и пишу илуструју, читају, упоређују, илуструју, упоређују, користе историјски атлас

Физика (допунска настава)

Организује се за ученике који градиво не савладавају у потпуности на редовним часовима, који одсуствују са наставе или желе да разјасне нејасноће, а све у циљу усвајања што квалитетнијег знања из дате области и предмета

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Осцилације и таласи -Светлосне појаве -Електрично поље -Електрична струја -Магнетно поље -Елементи атомске и нуклеарне физике -Физика и савремени свет	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота,изводи лабораторијске вежбе, Упућује на наставна средстава	Слушају, питају, разговарају, цртају,конструишу,рачунају, бележе, наводе примере и активно учествују у извођењу лабораторијских вежби,упоређују, предлажу, закључују

Хемија (допунска настава)

Организује се за ученике који градиво не савладавају у потпуности на редовним часовима, који одсуствују са наставе или желе да разјасне нејасноће, а све у циљу усвајања што квалитетнијег знања из дате области и предмета

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ СОЛИ ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА УГЛОВОДОНИЦИ ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	- прати рад ученика; -подстиче и мотивише ученике; - појашњава ученицима захтеве задатака; - проналази једноставније примере за вежбу; -подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	прати смернице које добија од стране наставника; -поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; - решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -Извођење огледа - Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места

Енглески језик (допунска настава)

Циљеви:

1. Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током наставе
2. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учење и разумевању наставних садржаја
3. Израда и примена разних начина провере усвојеног знања
4. Стицање минимума основних знања из предвиђених програма
5. Праћење напретка ученика у учењу који похађају допунску наставу

Задаци:

1. Омогућити да ученик вежбањем савлада део градива у оквиру својих могућности
2. Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутства у савладавању потешкоћа у учењу
3. Пружање помоћи ученицима који због одсуства са наставе или било којег другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво
4. Праћење напредовања ученика који похађају допунску наставу кроз анализе (упоредна анализа у односу на претходни период)
5. Рад на јачању самопоуздања и развијању нових техника учења

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Tense System (forming of English tenses, use according to adjectives) The Past Perfect Tense Passive Voice Indirect Speech Conditional Sentences	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно и изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Француски језик (допунска настава)

Циљеви и задаци – савладавање основних знања која ученици нису савладали на часовима редовне наставе. Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Сложени перфекат Имперфекат Условне реченице Неуправни говор	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	- Усваја разлику између прошлих времена - Разуме правила грађења времена - Упоредује условне реченице са матерњим и првим страним језиком

Додатна настава

Српски језик и књижевност (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- проширивање и продубљивање знања, умења и вештина
- активирање ученика и њихово оспособљавање за самообразовање
- развијање маште и подстицање стваралачког рада
- упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања
- оспособити ученике да се самостално служе књижевном и некњижевном грађом (у учењу и истраживању) и да припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом
- припрема ученика за школско, општинско, окружно и републичко такмичење
- развијање културе усменог и писменог изражавања и истраживачког духа
- развијање стваралачког и критичког мишљења
- повезивање градива
- неговање сарадничких и кооперативних односа у раду
- остваривање садржаја који су у складу са интересовањима ученика
- оспособљавање за самосталан истраживачки рад

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
*Књижевност: књижевнотеоријски појмови, књижевни родови и врсте; стилске фигуре, версификација *Граматика и правопис: Историја језика са дијалектологијом; језици националних мањина; фонетика, морфологија и синтакса; практична примена правописних правила, ортоепија, лексикологија	планира и прати рад ученика, у складу са интересовањима и напредовањем ученика одабира садржаје, одговарајућу литературу, облике и методе рада, објашњава појмове, решава недоумице, пружа менторску подршку	истраживачки и самостални рад, поставља питања, предлаже, дискутује, решава задатке, самостално закључивањ

Математика (додатна настава)

Циљеви и задаци: - Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе - Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има - Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави - Развијање способности логичког мишљења, резоновања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања - Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања - Развијање следећих способности код ученика: посматрања, асоцијације, рачунања, апстрактног мишљења, логичког резоновања, прецизног записивања и изражавања.

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Сличност -Тачка, права и равна -Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом -Призма -Пирамида -Линеарна функција -Системи линеарних једначина са две непознате -Ваљак, купа и лопта -Обнављање градива из претходних разреда -Припрема, израда и исправка писмених задатака –Пројектни задатак	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова. -Проширивање стечених знања и њихова примена -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Биологија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље целоживотно образовање.

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<p>ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Улога и значај органела у метаболизму ћелије: Матичне ћелије Принцип економичности грађе и функције Регулаторна улога хормона. Неуротрансмитери Принцип повратне спреге.</p> <p>ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Биолошки смисао адолесценције (родни и полни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција.</p> <p>ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА Велика изумирања. Строматолити. Излазак из воде на копно.</p> <p>НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Улуткавање и пресвлачење инсеката. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека.</p> <p>ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.И.Р.Р.О. концепт). Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте</p>	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче и усмерава рад ученика; - даје потребна објашњења; - упућује на доступну литературу; - осмишљава истраживачке задатке; - прати реализацију и даје коментар; - одговара на питања; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати наставникове инструкције; - користи препоручену литературу; - испуњава и реализује истраживачке задатке; - повезује различите изворе знања и изводи закључке; - извођење огледа - бележење резултата - ивођење закључака - сређивање радног места

Географија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ ФИЗИЧКО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ ДРУШТВЕНО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА СРБИЈЕ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању реферата Даје савете о правилномј употреби Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Историја (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да се омогући ученицима да у складу са својим посебним интересовањима и склоностима развију своје способности и прошире знања

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ; ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА; ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ; СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	Предлаже програм Упућује у начине коришћења извора знања, спрема тестове, упућује у писању семинарских радова и ППТ презентација Даје савете о правилномј употреби ИКТ и историјских атласа Проналази изворе знања, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Разматрају, предлажу и усвајају план и програм Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу семинарске радове, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу екскурзија Обучава правилну употребу савремених наставних средстава и самостална примена у сопственој употреби Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће у организовању такмичења

Физика (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире своја знања и вештине из неких наставних области у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање. Додатним радом се обухватају ученици који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање знања и вештина

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
-Осцилације и таласи -Светлосне појаве -Електрично поље -Електрична струја -Магнетно поље -Елементи атомске и нуклеарне физике -Физика и савремени свет	Подстиче на усвајање знања, Мотивише на рад, Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика, Објашњава, даје примере из живота, изводи лабораторијске вежбе, Упућује на наставна средства, на примену рачунара и интернета, Анализира остварене резултате	-Слушају, питају, разговарају, цртају, конструишу, рачунају, бележе, наводе примере и упоређују, предлажу. -Исказивање заинтересованости за шира знања из предмета -Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају асоцијације, организују квизове, учествују у организацији и извођењу часова и лабораторијских вежби, -Проширивање стечених знања и њихова примена, закључивање, -Обучавају се за правилну употребу савремених наставних средстава и самостално их примењују. Примена рачунара и интернета. -Проширивање знања из предходних разреда, самостално коришћење литературе, учешће на такмичењима. Анализа остварених резултата

Енглески језик (додатна настава)

Циљеви:

1. Проширивање и продубљивање знања и вештина одабраних и талентованим ученицима из неких наставних области и предмета
2. Подстицање ученика на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења
3. Омогућавање даровитим ученицима да кроз додатна интелектуално захтевнија вежбања и задатке одржавају константну мотивацију и жељу за учењем
4. Оспособљавање за самообразовање ученика
5. Припрема ученика за такмичење

Задаци:

1. Иницирање и идентификовање обдарених и талентованих ученика за поједине предмете и области
2. Груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада
3. Подстицање индивидуалног развоја ученика, склоности, интересовање, особености и способности за учење
4. Проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности
5. Подстицање повезивања теоријских знања са конкретним практичним ситуацијама

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Listening comprehension Reading comprehension Vocabulary The Tense System (forming of English tenses, use according to adjectives) The Past Perfect Tense Passive Voice Indirect Speech Conditional Sentences Припрема ученика за такмичење	излаже градиво кроз питања, захтеве; практично показује моделе (обрасце) целовитих делатности, прати њихово извођење и коригује грешке; објашњава нове речи и изразе; одговара на питања ученика, даје објашњења и обавештења; поставља проблем, води процес његовог решавања и врши проверу активности ученика у току процеса; повезује ново градиво са претходним искуствима и знањима ученика (школским и ваншколским); припрема и користи дидактичка средства; води и усмерава интеракцијски однос у учионици; мотивише ученике за рад; проверава научено и оцењује; подстиче општу климу опуштености, уважава све идеје; организује парове и групе ученика	слушају; читају (интерпретативно изражајно, и читање у себи); пишу по диктату и записују; описују и препричавају; усмено излажу и изговарају; певају; меморишу; препознају и запажају; упоређују, сортирају и класификују; изводе закључке и дефинишу; анализирају и исправљају грешке; постављају питања, траже информације и објашњења; одговарају на питања; осмишљавају ново градиво; примењују своје знање; коригују грешке и усавршавају технику извођења; играју улоге и имитирају; повезују ново са већ постојећим знањем (школским и ваншколским); учествују у партнерском раду

Хемија (додатна настава)

Циљ додатне наставе је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире своја знања и вештине из неких наставних области у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање. Додатним радом се обухватају ученици који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање знања и вештина

Садржаји програма VIII	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ СОЛИ ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА УГЉОВОДОНИЦИ ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА Заштита животне средине и зелена хемија	<ul style="list-style-type: none">- подстиче и усмерава рад ученика;- даје потребна објашњења;- упућује на доступну литературу;- осмишљава истраживачке задатке;- прати реализацију и даје коментар;- одговара на питања;	<ul style="list-style-type: none">- прати наставникове инструкције;- користи препоручену литературу;- испуњава и реализује истраживачке задатке;- повезује различите изворе знања и изводи закључке;- извођење огледа- бележење резултата- ивођење закључака- сређивање радног места

Француски језик (додатна настава)

Циљеви и задаци:

- јачање мотивисаности за учење страног језика;
- јачање заинтересованости за предметне садржаје;
- развијање комуникативних вештина, како усмених, тако и писаних;
- развијање способности и овладавање методама и стратегијама за учење страног језика;
- оспособљавање за самостално учење страног језика;
- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика;
- развијање сазнања о функционисању страног и матерњег језика;
- обogaћивање језичког фонда;
- обogaћивање знања из области граматике

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Неуправни говор Субјунктив Акценти у француском језику	Додатно објашњава, чита, ради са ученицима на изговору и артикулацији, мотивише, увежбава са ученицима, припрема задатке	Користи неуправни говор Усваја субјунктив као непознату граматику Прави фину разлику међу акцентима и зна да их примени самостално

Слободне наставне активности

Ученици се одлучују за једну од следећих слободних наставних активности: *Предузетништво, Моја животна средина, Уметност, Филозофија са децом*

3.3.9. СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Сваке године ученици бирају једну од понуђених слободних наставних активности. Оквир за извођење наставе СНА је предвиђен следећим документима:

- ПРАВИЛНИК о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 8/21)
- ПРАВИЛНИК о допуни Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20, 8/20 и 5/21 и 8/21)
- ПРАВИЛНИК о допуни Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 11/19, 2/20, 6/20, 5/21 и 8/21)

3.3.10. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

3.3.10.1. ПРОГРАМ РАДА ДРАМСКО-ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ 5–8. РАЗРЕДА

Општи циљеви: Упознавање ученика са сценским наступом и вештинама глуме и разумевање значаја позоришта у животу модерног човека

Специфични циљеви: Оспособљавање ученика за увиђање неопходности везе између речи и покрета; Подстицање и развијање креативности Уобличавање гласова и правилна дикција Развијање комуникације и сарадње код ученика Припрема за успешно извођење програма поводом школских прослава

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Писање текста увежбавање и сценски наступ; Праћење литерарних конкурса током школске године	бира садржај, методе и облике рада у складу са могућностима ученика, помаже ученицима у раду, саветује их, охрабрује и мотивише за даље напредовање, излаже, разговора, мотивише, објашњава указује на поља примене усвојених правила, вреднује ученике и врши евалуацију бира текстове за драмско извођење	читање по улогама; припрема костима и увежбавање кореографије; -припрема сценографије. слушају, запажају, размишљају, читају, усвајају правила, предлажу, осмишљавају костиме и изглед сцене, обогаћују говорну и писану културу, пишу радове, усвајају правилан изговор и облик речи, процењују свој рад и врше евалуацију часа

3.3.10.2. ПРОГРАМ РАДА ЛИКОВНЕ СЕКЦИЈЕ

Циљ и задаци

- подстицање и развијање учениковог стваралачког мишљења и деловање у области ликовних уметности
- оспособљавање ученика да се успешно служе средствима и техникама
- мотивисање ученика за слободно ликовно изражавање
- активно и адекватно учествовање у презентацији сопствених и радова других ученика

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Цртање и сликање различитим техникама Вајање Фотографија Графичке технике Формирање и чување збирки вредних ствари, интересантних облика из природе Естетско уређивање школе	-демонстрира -разговара -уочава -предентује	-црта, слика, ваја -посматра и запажа -осмишља идеје и скице -фотографише -коментарише радове -повезује

3.3.10.3. ПРОГРАМ РАДА СПОРТСКИХ СЕКЦИЈА

Ваннаставне активности (секције) организују се за ученике са посебним интересовањем за спорт. Рад се одвија у спортским секцијама или школским екипама које се формирају према интересовању, способностима и полу ученика.

Циљ спортске секције је да разноврсним систематским, моторичким активностима и повезаности са осталим васпитнообразовним подручјима допринесе развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења и неопходних теоретских знања везаних за кошарку.

Задаци - - Стицање моторичких умења који су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање; - Формирање морално-вољних квалитета личности; - Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и здравом животу; - Примена стечених знања и умења у сложенијим условима кроз игру и такмичење;

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<p>Фудбал</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика обуке фудбала - Основни елементи са лоптом (вођење, дриблинг, шутеви на гол са различитих позиција..) - Игра фудбала <p>Кошарка</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хватање и додавање лопте - Основни кошаркашки ставови - Држање лопте и вођење у месту - Вођење лопте у кретању - Двокорак у кретању примањем лопте - Вођење лопте, шутирање двокорак - Игра на два коша <p>Атлетика</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ниски старат - високи старт - скок у вис - скок у даљ - бацање кугле - штафета <p>Одбојка</p> <ul style="list-style-type: none"> - додавање, одбијање лопте прстима - игра прстима и чекићем - додавање и одбијање лопте прстима у пару из скока - сервирање ипријем сервиса чекићем, подлактицом - смеч са обе стране мреже - правила, распоред играча, техника напада - примена свих основних елемената кроз игру <p>Стони тенис</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основна правила стоног тениса - Држање рекета - Техника рада ногу - Техника удараца у нападу (forhand i backhand) - Сервис (врсте сервиса: дуги, у страну...) - игра 	<p>Вежбање Анализирање Трчање Скакање Бацање Играње Такмичење</p>	<p>Анализирање Поређење Показивање Објашњавање Кориговање Играње</p>

3.3.10.4. ПРОГРАМ РАДА МУЗИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

Циљ рада музичке секције је развијање слуха и ритма ученика, ширење гласовних могућности, учвршћивање интонације кроз дела дела домаћих и страних композитора разних епоха и народне музике у прилагођеном извођењу.

Задаци секције су да код ученика развију музичке способности и жељу за активним музицирањем, развија естетске вредности и учешћа у колективним наступима.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
Химна, „Боже правде“ Обрада песама поводом Дечје недеље Рад на техници певања и свирања Извођење песама поводом Дечје недеље Одабир песама за дан „Светог Саве“ Обрада духовних композиција Инклузивна радионица Слушање музике Песме поводом Нове године и Божића Слушање музике	планира, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, помаже, прати рад, вреднује, оцењује, сарађује, координира, води рад, пружа подршку, охрабрује ученике у извођењу музике и њеном стварању	Певање, свирање, слушање музике, игре

3.3.10.5. ПРОГРАМ РАДА ЕКОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

Слободне активности ученика који су посебно заинтересовани за биологију, могу се реализовати кроз еколошку секцију. Слободне активности треба да буду усклађене са интересовањима и могућностима ученика, потребама текућег градива и друштвене заједнице, како би се повећала мотивација ученика за учешће у слободним активностима.

Циљ и задаци: - исказивање заинтересованости за шира знања из предмета, - истраживачки рад, - самостално истраживање и коришћење стручне литературе, штампе, - проширивање стечених знања и њихова примена, - примена савремених технологија –интернет, - стицање и развијање знања и разумевања, умења и ставова према светским и националним вредностима и достигнућима.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
1. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ 2. ЕКОЛОШКЕ АКЦИЈЕ 3. ИЗРАДА ЗБИРКИ 4. УКЉУЧИВАЊЕ У ЛОКАЛНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ 5. ПОСЕТЕ 6. ИЗЛОЖБЕ 7. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЕКОЛОШКИХ ДАТУМА	подстиче на самостални рад, методе рада прилагођава ученицима који показују интересовање за усвајање знања у већем обиму, упућује ученике на коришћење додатне литературе и прикупљање података из различитих извора знања, мотивише ученике за учешће у дебатама, радионицама, квизовима, организује пројекцију филмова, организује и води теренски рад, организује и подстиче ученике да узму учешће у уређивању живог кутка, хола школе, обележавању важних датума	посматрање, уочавање, анализирање, упоређивање, закључивање, самосталан рад, практичан рад, истраживачки рад, теренски рад, фотографисање, израда паноа, презентација, збирки, проналажење нових извора знања, развијање сарадничких односа и критичког мишљења, организовање и учествовање у дебатама, радионицама, квизовима, изложбама и сл, учествовање у обележавању важних датума, учешће у акцијама очувања, заштите и унапређивања животне средине

3.3.10.6. ПРОГРАМ САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ

У оквиру наставних и ваннаставних програма у основним школама ученици не добијају довољна и адекватна знања о правилном и безбедном понашању у саобраћају. Зато је неопходно додатно едуковање деце школског узраста о познавању саобраћаја и безбедном учешћу у њему. Та едукација саобраћајних правила и прописа најбоље се спроводи на часовима саобраћајне секцијеу школи

Циљеви организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су: прво - омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља, оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и треће - подстицање афинитета и талента за одређење ка неком од занимања из области саобраћаја.

Задаци - за ученике узраста од 6 до 9 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као пешаци, - за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и - за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера или мотокултиватора. Секција би се организовала за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда Секција би имала помоћ и подршку локалне полиције и локалног ауто-мото клуба, односно пословне јединице АМСС. Помоћ и подршку у реализацији саобраћајних секција школама би пружио Тим за планирање, припрему и спровођење активности и мера у области саобраћајне културе и безбедног понашања предшколске и школске деце у Србији, односно одговарајући, слични тимови у локалним срединама, у чији рад би непосредно били укључени и наставници – руководиоци секција.

Садржаји програма	Начин и поступци реализације програма	
	Активности наставника	Активности ученика
<ul style="list-style-type: none"> - Саобраћајни знаци - Саобраћајна правила и прописи - Пешак и бициклиста у саобраћају -Саобраћајна култура и безбедност у саобраћају -Вожња бицикла на саобраћајном полигону - Школско такмичење „Шта знаш о саобраћају“ практичне вежбе на полигону 	<ul style="list-style-type: none"> Наставник усмерава учениково размишљање, наводећи их тако на одговарајуће закључке Упознаје их са техничким напретком од праисторије до данашњег доба у области саобраћаја, Упознаје ученике са врстама саобраћаја, - Упознаје ученике са значајем саобраћаја као привредне гране, - Објашњава ученицима о одговорности учесника у саобраћају, - Упознаје их са утицајем саобраћаја на заштиту зивотне средине, - Упознаје их са светлосном сигнализацијом, знаковима и правилима понашања учесника у саобраћају. - Показује и прати вожњу на саобраћајном полигону - Организује такмичење ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, цртају , праве , решавају саобраћајне тестове, возе бицикл на полигону, раде на рачунару

4. ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

4.1. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Циљ: унапређивање васпитно-образовног рада у школи и општег културног и образовног рада у друштвеној средини.

Специфични циљеви:

- Организовано културно деловање школе на средину и обратно
- Оспособљавање ученика да користе све вредности које им пружа средина за њихов свестрани развој и богатији лични живот у слободном времену
- Представљање оних резултата којим школа богати културни и друштвени живот средине
- Очување традиције, указивање на значај и дело Светог Саве, Доситеја Обрадовића, Иве Андрића
- Развијање естетских и културних вредности и развијање креативности
- Развијање мотивације за постигнућем код ученика
- Сарадња са локалном заједницом

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Значајни датуми и празници	Обележавање и организација активности (приредбе, ликовни и литерарни радови, израда панона...) почетка школске године - пријем првака; школске славе - Светог Саве; Дана школе; новогодишњих празника и Ускрса
Дечија недеља	Органозовање активности у оквиру недеље: приредбе, учешће ученика на ликовном и литерарном конкурс; израда панона, беџева, презентација, на редовним часовима на тему дечијих права; посета месној заједници
Сарадња и организација посета институцијама и другим јавним установама у општини и ван ње	Сусрети са писцима, књижевне вечери, Посете Библиобуса Посете историјским и културним локалитетима, институцијама, манифестацијама
Учешће на конкурсима унутар и ван школе	Ученици израђују радове и учествују на конкурсима из области музичке, ликовне, изражајне и друге културе
Очување традиције, указивање на значај и дело	Доситејеви дани и остали јубилеју значајних историјских и културних личности
Облик образовно-васпитног рада који се остварује ван Школе	реализација активности на екскурзијама, излетима и рекреативним наставама
Завршне свечаности поводом краја школске године и школовања	прослава мале матуре (4. и 8. разред) приредбе за крај школске године, подела ђачких књижица додела похвала и књига свим ученицима за одличан успех доделе Вукових и Доситејевих диплома и Така генерације са пригодним поклонима пријем успешних ученика код председника општине

4.2. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Циљ: разноврсним и систематским моторичким активностима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним условима.

Специфични циљеви:

- Усмеравање ученика ка здравом начину живота и свести о важности сопственог здравља и превенција насиља, наркоманије и деликвенције
- подстицање раста, развоја и у правилно држање тела
- развој и усавршавање моторичких способности
- формирање морално-вољних квалитета личности - оспособљавање ученика да стечена знања, умења користе у свакодневним условима живота и рада
- стицање и развијање свести о потреби здравља и заштити природе и човекове средине
- Развој свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности
- Превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенциј
- Постизање што бољих резултата за своју школу, доказивање кроз спорт
- Јачање моралних квалитета личности ученика
- Учешће што већег броја ученика у спортским активностима, учешће у хуманитарној акцији
- Јачање колектива одељења, јачање тимског духа
- Учење спорту кроз такмичења и кроз подршку друговима (навијање), сарадња родитеља и школе

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Крос РТС-а	Организација и учешће ученика, учитеља и наставника „Трка кроз Србију“ и осталих образовних и уметничких садржаја КРОС-а
Недеља школског спорта	Ученици од 1. до 4. разреда- полигони елементарних игара Ученици од 5. до 8. разреда Такмичења спортских игара Реализација турнира: Фудбал - дечаци Рукомет - девојчице Мали фудбал- дечаци Одбојка - девојчице Стони тенис - дечаци
Рад спортских секција	Реализација садржаја спортских секција, тренинзи и учешће на спортским надметањима, турнирима
Спортски дани	Поводом дана школе “Здравље је култура”- вежбама, јачама тело и развијам идеје Јавни час физичке културе и здравља Дан изазова
Сарадња са спортским клубовима и удружењима	Учешће ученика у спортским сусретима ученика и реализацији активности

4.3. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Циљ:

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно – образовних активности .
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља.
- Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља.
- Успостављање система ефикасне заштите.
- Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља.
- Саветодавни рад са ученицима са циљем превенције и ублажавања последица насиља
- Изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућном реду
- Спровођење психо-социјалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Превенција насиља реализацијом радионица, предавања	Обрада тема у оквиру ЧОС које се односе на упознавање са правилима понашања у школи и израду одељењских правила; теме везане за другарство, узајамно уважавање, толеранцију; ненасилно решавање сукоба, радионице везане за права детета, за превенцију дискриминације
Превенција насиља реализацијом културних, спортских, хуманитарних и других активности	Рад у области културних, спортских, хуманитарних и других активности уз укључивање ученика у разноврсне садржаје чији је циљ квалитетно организовање слободног времена, развијање тимског рада а посебно промовисање здравих животних стилова
Превенција насиља раном идентификацијом ризика	Идентификовање и рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања анкетирањем ученика, давањем предлога мерама за превенцију и заштиту после обраде анкета
Превенција насиља, упознавањем ученика, родитеља и запослених са правилницима и процедурама у поступању у школи	Упознавање ученика са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље злостављање и занемаривање – и Правилником о поступању установе при појави дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, упознавање са правилима понашања у школи, израда одељењских правила

Активности ученика чланова Ученичког парламента	Организација хуманитарних акција, реализација вршњачких едукација из превенције насиља и дискриминације, организовање дебата, ажурирање сандучета „Моја школа још боља” и „Кутија поверења“, извештавање ученичког парламента о раду Тима
Превенција насиља укључивањем родитеља ученика	Упознавање родитеља ученика са правилницима, протоколом о поступању у случају насиља, платформама, садржајима за превенцију насиља, на родитељским састанцима, путем сајта, огласне табле, Рад сародитељима ученика који испољавају проблеме у понашању, укључивање родитеља решавање ових проблема у школи, извештавање Савета родитеља о раду Тима
Превенција насиља усавршавањем запослених	Стручно усавршавање запослених у установи и ван установе, упућивање запослених на платформе, садржаје за превенцију насиља
Сарадња са локалном средином	Договори, анализе, предавања и радионице за ученике, родитеље, реализација пројеката и заједничких активности са –Домом здравља, Патронажном службом, Заводом за заштиту здравља, Школском управом, Центром за социјални рад, Локалном самоуправом, Црвеним крстом, спортским клубовима и удружењима, библиотеком, МУП-ом-посебан програм безбедности, који се реализује са МУП-ом за 1, 4. и 6.
Процена стања безбедности у школи и њеног окружења (Комисија)	Формирање Комисије за процену стања безбедности у школи и њеног окружења

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Проверавање сумње, или откривање насиља, злостављања или занемаривања Заустављање дискриминаторног понашања	-прикупљањем информација / директно или индиректно / -преглед видео записа
Прекид насиља и смиривање учесника Смиривање ситуације при појави дискриминације	-на месту дешавања раздвојити сукобљене и по потреби пружити или обезбедити потребну помоћ
Обавештавање родитеља, ОС, васпитача Подношење пријаве директору о дискриминаторном понашању	-телефонским путем или писмено Информације о дискриминаторном понашању
Консултације у вези насиља које се десило / околности, анализа чињеница, процена нивоа / и у вези појаве	

дискриминације	
Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво насиља Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво дискриминациј	-разговор са починиоцима насиља -разговор са ученицима који су трпили насиље или дискриминацију -разговор са ученицима сведоцима насиља и целим одељењем -разговор са родитељима
Евиденција и праћење понашања ученика у насиљу првог нивоа и извештавање Тима	-евиденција насиља -праћење мера -писани извештај Тиму на крају тромесечја
Појачан васпитни рад са ученицима који су поновили насиље првог нивоа	-прикупљање информација и разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима и даљи васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитно- дисциплински поступак
Послови везани за процедуре насиља другог нивоа Послови везани за процедуре дискриминације другог нивоа	изјаве ученика у присуству родитеља о самој ситуацији -прикупљање осталих података - разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима - даљи појачан васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитно- дисциплински поступак
Израда оперативног плана заштите за ученике- ученике починиоце насиља и дискриминације и жртве	-планови за сваког ученика појединачно
Послови везани за процедуре насиља и дискриминације трећег нивоа	-послови око прикупљања информација -изјаве о насиљу ученика коју он даје директора у присуству педагога, и родитеља /ако није спречен / -директор покреће васпитно-дисциплински поступак -изрицање мере -информисање, по потреби укључивање и сарадња са Центром за социјални рад, здравственим службама, полицијом, Школском управом и другим организацијама -појачан васпитни рад са учеником
Подношење пријава надлежним органима, организацијама и службама и обавештавање Школске управе о насиљу и злостављању трећег нивоа и дискриминацији трећег нивоа	-пре подношења пријаве разговор са родитељима -писмена пријава -писмено обавештење
Израда оперативног плана заштите за ученике-ученике починиоце насиља и дискриминације и жртве	-планови за сваког ученика појединачно
Информисање Центра за социјални рад и полиције о сумња или сазнање о насиљу, злостављања или занемаривању које	-писмено обавештење

ученик трпи у породици	
Обавештавање родитеља и полиције када постоји сумња да насилни догађај	
Послови везани за процедуру када је запослени починилац дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	-директор школе предузима мере према запосленом, а са дететом процедура заштите
Обавештавање полиције када је родитељ починилац насиља и злостављања према запосленом	-позивање полиције директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.
Обавештавање родитеља, а ,по потреби, полиције и Центра за социјални рад о насиљу ученика према запосленом - покретање васпитно-дисциплинског поступка за тог или те ученике -изрицање васпитно-дисциплинске мере у складу са Законом	-обавештавање родитеља и надлежних институција -рад на процедури покретања васпитно-дисциплинског поступка и изрицања васпитно-дисциплинске мере на седници Наставничког већа
Обавештавање родитеља, полиције и Центра за социјални рад о сумњи да је починилац дискриминације и насиља треће одрасло лице	-усмено и писмено обавештавање
Реализација друштвено-корисног и хуманитарног рада	саставни део процедура је избор ДКР у сваком конкретном случају,а његову реализацију организује и прати ОС /стручни сарадници

4.4. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ: Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да сами свесно допринесе сопственом професионалном развоју

Специфични циљеви:

- Упознавање ученика са светом рада и занимања, системом средњег васпитања и образовања и њихово оспособљавање за самостално прикупљање информација које се односе на свет рада и систем средњег образовања
- Формирање правилних ставова према раду
- Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања
- Подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и свету рада
- Успостављање сарадње са ученичким родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја
- Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Наставни садржаји за ученике разредне наставе	Професионална оријентација кроз наставне садржаје од првог до четвртог разреда кроз могуће теме: Шта раде моји родитељи, рођаци, комшије? Ко све ради у школи? Кад одрастем бићу... Који је посао тежак, а који лак? Има ли лаких послова... Сусрет са људима необичних занимања
Реализација радионица из пројекта „ПО на прелазу у средњу школу“	за ученике 7 и 8. разреда реализација радионица у циљу помоћи у реалном сагледавању и процењивању сопствених особина, способности, вештина, интересовања, мотивације;
Информисање о занимањима	Прикупљање и колективирање информација о занимањима – зидне новине о квотама за упис у образовне профила
Организовање посета представника средњих школа	У нашој школи презентација образовних профила средњих школа за ученике осмог разреда
Обавештавање ученика о информацијама за упис у средњу школу	усмеравање на Информатор, интернет презентације средњих школа
Реални сусрети	Ученици одлазе на реалне сусрете ако су ван школе, присуствују излагању експерата, постављају питања, учествују у неким практичним активностима. Наставник организује долазак експерата, организује одлазак деце у друге школе или установе (организације), води ученике на реалне сусрета, охрабрује ученике да постављају питања
Професионална оријентација за ученике разредне наставе	кроз наставне садржаје: Шта раде моји родитељи, рођаци, комшије? Ко све ради у школи Кад одрастем бићу... Који је посао тежак, а који лак Сусрет са људима необичних занимања

4.5. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ: Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здравим начином живота и развојем хуманих односа међу људима, као и развијање међупредметне компетенције одговоран однос према здрављу

Специфични циљеви:

- Усвајање знања о чувању здравља, болести и могућностима лечења
- Развијање свести и одговорности појединца за сопствено здравље, о значају личне хигијене, хигијене исхране и хигијенског начина живота
- Подизање здравствене културе ученика тако да брига о здрављу буде саставни део свакодневних навика, потреба и поступања
- Спровођење примарне превенције од болести зависности
- Учешће ученика у унапређењу животне средине и хигијенско - естетског очувања школе
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља ученика

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Развијање међупредметне компетенције- одговорност за сопствено здравље	Сарадња Стручних већа на повезивању наставних и ваннаставних активности – часови свет око нас , природа и друштво, биологија, физичко и здравствено васпитање, хемија, српски и страни језик историја, географија, ликовна култура, грађанско васпитање
Физичка активност и здравље	(од 1. до 4. разреда) - стицање базичних способности покретљивости (од 5. до 8. разреда) - примењивање физичких способности у дневним активностима - развијање позитивних ставова за прикладност - коришћење времена и рекреације - избор активности, спортова, клубова за вежбу У оквиру наставе физичког и здравственог васпитања редовно ће се радити на спречавања и отклањања телесних деформитета и лоших последица вишечасовног седења. Ученици се оспособљавају у самосталном неговању физичких способности, помагању раста, учвршћивању здравља
Стоматолошки преглед ученика	Стоматолошка служба ће организовати стоматолошки преглед ученика и радионице везане за заштиту и здравље зуба
Ментално здравље ученика	Реализацијом ЧОСа, на часовима редовне наставе, слободних активности, радионица стручних сарадника школе и сарадника здравствених установа града Ужица, индивидуалним разговорима омогућити ученицима спознају о себи, изграђивање сопственог концепта, правилно вредновање понашања, препознавање осећања, развијати свест о сличностима и разликама наших осећања,

	акција, изгледа; евидентирање промена у развоја; проналажење начина за превазилажење психолошких проблем, савладавање развојних страхова и анксиозности
Неговање здравих стилова живота у погледу социјалних интеракција у школи	Реализација активности на ЧОС-у, на часовима редовне наставе, слободних активности, радионица стручних сарадника школе и сарадника здравствених установа оспособити ученике да разумеју своје потребе и осећања, потребе и осећања других, водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући их, оспособљавати ученике за формирање и неговање пријатељства са другим ученицима
Значајни датуми у вези са здрављем	Обележавање важних датума организовањем активности са ученицима, прављење панона, радионица, тебата, презентација
Промоција бављења спортом	реализација активности предвиђених програмом школског спорта и спотрско - рекреативних активности
Здрава исхрана и формирање здравих навика у исхрани	(од 1. до 4. разреда) - Утврђивање сопствених потреба за храном и њихов однос са растом и развојем -Разноврсна исхрана -Препознавање различитих физичких способности и фаза у развоју организма -Време за јело, оброци (од 5. до 8. разреда) - Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани формирање ставова у погледу исхране балансирање хране са енергетским потенцијалима
Брига о телу	(од 1. до 4. разреда) - стицање основних хигијенских навика, прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одевања и хигијена становања (од 5. до 8. разреда) - развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике
Бити здрав	(од 1. до 4. разреда) - утврђивање здравог понашања - потреба за одмором - спавање и релаксација - начини за савлађивање лаких здравствених проблема (од 5. до 8. разреда) - научити како да се спречи болест - природне одбране организма - спречавање инфекција - суочавање са развојним страховима и анксиозношћу

4.6. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ: пружање најбоље подрше ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама као што су: материјално угрожавање, деца без родитељског старања,

Специфични циљеви:

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима
- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика/упућивање у остваривање социјалнозаштитних мера
- утврђивање социоекономског статуса родитеља
- упућивање родитеља на остваривање права
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Подршка деци из осетљивих група	Израда социјалне карте школе Идентификација и саветодавни рад и обезбеђивање подршке ученицима с тешкоћама у емоционалном развоју, сазревању и оних са тежим породичним проблемима, деце са променама у понашању, тешкоћама у напредовању и деце из депривираних средина, праћење адаптације ученика из осетљивих група
Подршка родитељима из осетљивих група	Оспособљавање родитеља за решавање проблема, саветодавни рад са родитељима, информисање/упућивање родитеља о врстама помоћи које могу остварити кроз различите институције
Сарадња са институцијама (Центар за социјални рад, Црвени крст; Општина Кладово и др.)	информисање сарадника ЦСР о породичном статусу, праћење породичног статуса, Праћење ефеката указане социјалне помоћи информисање/упућивање родитеља о врстама помоћи које могу остварити у ЦСР, Црвеном крсту, Интерресорне комисије, давање мишљења ИРК
Хуманитарне акције на нивоу школе	организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима Посредовање у остваривању права на материјалну помоћ (нокон договора са корисником, писање дописа, молби установама за остваривање права на материјалну помоћ /уџбеници, настава у природи, екскурзије, посета, хуманитарне пакете лечења...)

4.7. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ: јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживом развоју и очувању и унапређивању природних ресурса

Специфични циљеви:

- развијање позитивног односа према природи
- изграђивање свести ученика о заштити животне средине
- оплемењивање уже и шире околине
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређењу школе и насеља
- стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који мењају, обогаћују или угрожавају животну средину
- доприносе очувању и заштити човекове околине и активно утичу на еколошко, хигијенско и естетско уређење школског простора

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Значај очувања разноликости живог света на планети	Реализација градива на часовима редовне и додатне наставе
Учење ученика о заштити од загађивања	Предавања и презентације на часовима редовне наставе, слободних наставних активности, секцијама о обновљивим изворима енергије, рециклажи, енергетској ефикасности, о значају примарне селекције отпада
Обележавање важних еколошких датума	Израда тематских плаката и панова и њихово излагање у школи. Презентације и израда панова
Стицање одговарајућих знања о заштити животне средине	Реализација тема на ЧОС-у
Укључивање у акције, пројекте и активности локалне заједнице с циљем заштите животне средине	Учешћем у реализацији акција, пројеката у локалној заједници, рециклажа отпада, учешћем у конкурсима, акција сакупљања старог папира, одлагање потрошених батерија, одлагање отпада у школи у посебним кантама
Еколошко, хигијенско и естетско уређење школског простора	Уређење дела школског дворишта, прављење кућице за птице од рециклираног материјала, радионице, садња дрвећа, цвећа, Уређивање и одржавање унутрашњег простора у школи (уређење хола школе, кабинета, израда панова и зидних новина) Осмишљавање и реализација конкретних акција - уређивање простора испред школе - прилаза школи, школског дворишта у естетском, еколошком и хигијенском смислу - подизање и нега

4.8. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ: повећање ефикасности васпитно-образовног рада, развијање културе ученика, као и отварању школе према свим организацијама које могу да допринесу остваривање поменутог циља. Школа ће у целокупном образовно-васпитном раду настојати да обезбеди услове за прогресивне и позитивне утицаје чинилаца из друштвене средине на савремено хуманистичко васпитање ученика. Сама школа ће доприносити богаћењу културног и друштвеног живота средине у којој је узајамним преиспитивањем чинилаца створена клима за испољавање позитивних ефеката у васпитању младих.

Специфични циљеви:

- Стварање услова за обављање делатности установе
- Коришћење свих услова и погодности локалне самоуправе за осавремењивање и побољшање рада школе
- Учествовање у културним манифестацијама које организује локална самоуправа
- Награђивање најбољих ученика

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Учешће на пројектима	Израда пројеката и аплицирање код локалне самоуправе достављањем потребне документације на конкурсима и пројектима
Остваривање материјалних услова за обављање основне делатности	Израда финансијских планова, извештаја, рачуна, извода, потраживања школе, консултације и присуство на састанцима
Учешће представника локалне самоуправе у културној и јавној делатности школе	Пријем ученика у ППП и први разред, прослава Дана школе, Светог Саве, дана диплома, посете делегација у организацији локалне самоуправе Пријем Вуковаца и Бака генерације у Градској кући
Сарадња са месним заједницама на чијим територијама се налази матична школа и издвојена одељења	Разматрање проблема везаних за рад школе и решавање истих, учешће школе у акцијама које организује месна заједница везаних за рад школе
Сарадња са установама на територији општине	Домом здравља: Лекарска потврда за полазак детета у први разред; систематски преглед; вакцинације; издавање картона ученицима који иду на вишедневну екскурзију; радионица "Превенција болести и зависности" Центром за културу: организовање приредби; вођење ученика на биоскопске пројекције и позоришне представе; књижевне вечери; трибине, радионице; учлањење ђака првака у библиотеку; посете Библиобуса Центром за социјални рад: Пријава и укључивање у рад ученика са проблемом; Сарадња са интересорном комисијом МУП – ом: Предавање о безбедности у саобраћају за ученике и родитеље; Предавање и радионице за ученике, родитеље и наставнике о облицима насиља; Деце у саобраћају акција; заштита од пиротехничких средстава Са Црвеним крстом, Туристичком организацијом: Весела чаршија, Дани Дунава Црквом: обележавање дана Светог Саве, Божића и Ускрса, црквене славе и посета цркви

4.9. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ: подржавање и подстицање развоја ученика, те њихови односи морају бити пре свега партнерски. Програми у области сарадње са породицом усмерени су пре свега на развијање партнерских односа између кључних актера у Школи, као и на јачање родитељскекомпетенције, посебно у областима процеса васпитања и превенције негативних појава.

Специфични циљеви:

- стварање простора и услова за флексибилније и непосредније укључивање родитеља у активности школе
- јасно успостављање улога и одговорности свих актера у систему образовања
- неговање партнерских односа са родитељима који ће бити заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења
- решавање проблема у учењу и развојних проблема ученика

Садржаји програма	Активности и начин остваривања
Родитељски састанци	Упознавање са наставницима, учбеницима, Правилницима о оцењивању, заштити података ученика и безбедности ученика, успех и дисциплина ученика, решавање проблема у одељењу, обавезе, одговорности и права, правила понашања, настава у природи и екскурзије. О свему се предлаже, саветује, информише
Индивидуални разговори са родитељима	Анализа успеха ученика, дисциплине, решавање проблема у учењу и развојних проблема, предлагање и спровођење мера за побољшање успеха и дисциплине, различити облици саветодавног рада у зависности од потреба (ИОП)
Отворена врата школе	Израда распореда дана Отворених врата; упознавање родитеља са истим; Присуство родитеља часовима
Професионална оријентација	Помоћ родитељима у професионалној оријентацији, упознавање са образовним профилима средњих школа и светом занимања; Укључивање родитеља у програм - предавање експерта у одређеној области
Анкетирање родитеља	анкетирања предвиђена Годишњим планом рада за области самовредновања, безбедности, задовољство сарадњом са школом ради стицања увида у ставове родитеља у вези са сарадњом са школом , унапређивања сарадње и унапређивање рада школе
Укључивање родитеља у превентивне активности посебних програма рада школе	Превенција насиља, очување животне средине, програма школског спорта, професионалне оријентације....
Укључивање родитеља у извршна, саветодавна тела и манифестације	Школски одбор, Савет родитеља, манифестације (пријем предшколаца и првака, Дан школе, Свети Сава, пријем вуковаца), завршни испит за ученике осмог разреда, прослава мале матуре, прославе, излети

4.10. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ организовања ових облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Специфични циљеви:

- продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика
- повезивање и примењивање знања и умења
- развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима
- неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва
- успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно
- проучавање објеката и феномена у природи
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима - упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева
- развој и практиковање здравих стилова живота
- развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња
- развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора
- оснаживање ученика у професионалном развоју
- подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање
- развијање способности оријентације у простору
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Задаци:

- унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја
- усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовање слободног времена
- проширивање постојећих и стицање нових знања о непосредном природном и друштвеном окружењу
- развијање еколошке свести
- социјализација ученика и стицање искуства у колективном животу

Наставне области по садржајима предмета	Активности у образовно-васпитном раду-ученика	Активности у образовно-васпитном раду-наставника
Српски језик	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање, - уочавање - причање, - описивање - писање, - читање 	усмерава-наводи-ствара ситуацију, сугерише-подстиче-дискутује-анализира-мотивише, координира-наводи на повезивање и примену знања
Математика	<ul style="list-style-type: none"> - процењивање - израда задатака уочавање - практичан рад, - закључивање 	усмерава-наводи-ствара ситуацију, сугерише-подстиче-дискутује-анализира-мотивише, координира-наводи на повезивање и примену знања
Природа и друштво	<ul style="list-style-type: none"> - разгледање - посматрање - уочавање сличности и разлика 	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, постављање занимљивих питања
Музичка култура	<ul style="list-style-type: none"> - певање, - играње - слушање, - извођење 	усмерава, наводи-ствара ситуацију-сугерише-подстиче-дискутује-анализира, мотивише-координира-развија кооперативност
Физичко васпитање	<ul style="list-style-type: none"> - трчање, - шетање - такмичење - одржавање личне хигијене, игра се 	усмерава-наводи-ствара ситуацију-сугерише, подстиче-анализира-мотивише-координира-развија кооперативност
Ликовна култура	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - цртање - сликање - израда 	Објашњава нове технике и поступак рада Усмерава и подстиче ученике при раду Помаже при избору средстава и материјала Показује уметничка дела и кроз разговор помаже ученицима да схвате њихову вредност Мотивише и подстиче ученике на креативност у раду Прати рад, вреднује, оцењује, демонстрира, сарађује, координира, води Пружа подршку, охрабрује у истраживању и дискусији
Грађанско вапитање	<ul style="list-style-type: none"> - причање - цртање 	Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем - подстиче, дискутује, анализира мотивише-координира - наводи на повезивање и примену знања - процењује активност ученика, бележи
Пешачки излети (рекреативно-сазнајног карактера)	<ul style="list-style-type: none"> - шетање - уочавање - учење - посматрање и описивање 	-организује (посете, шетње, излете, наставу у природи), осмишљава план посете и обиласка. Планира, осмишљава, објашњава, упућује на правила понашања у природи, развија културне и хигијенске навике код ученика
Културно-забавне активности	<ul style="list-style-type: none"> - играње - певање - креирање маски и фризура - имитирање - такмичење 	организује активности, осмишљава (прави план, одређује сатницу), демонстрира, усмерава рад ученика, припрема неопходан материјал и реквизите, демонстрира, објашњава, упућује на правила понашања у игри . Подстиче ученике на креативност, мотивише их и храбри,. Води игру , координира, сарађује, игра се..

Екскурзија од 5. до 8.разреда

Циљеви извођења екскурзије, као факултативне активности су:

- 1) непосредно упознавање природних феномена
- 2) упознавање историјски значајних локалитета
- 3) упознавање других култура (када се екскурзија изводи у иностранству) или обичаја одређеног краја (када се изводи у земљи)
- 4) упознавање културног наслеђа - архитектуре и других садржаја културе и уметности
- 5) упознавање привредних достигнућа која се могу довести у везу са програмом образовања у школи.

Поред едукативних нису занемарљиви ни циљеви који се односе на развијање позитивних друштвених вредности, развијање личних интересовања, упознавање са новим начинима провођења слободног времена, унапређење етоса.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објекта и феномена у природи и друштву;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама;
- развијање позитивних социјалних односа;
- схватање значаја здравља и здравих стилова живота;
- подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја

Наставне области	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду
Српски језик	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - причање - описивање - писање - читање разгледање - уочавање сличности и разлика, упознавање прошлости 	<ul style="list-style-type: none"> - усмерава - наводи - ствара ситуацију, сугерише - подстиче - дискутује - анализира - мотивише, координира - наводи на повезивање и примену знања постављање занимљивих питања развија кооперативност наводи на повезивање и примену знања
Географија	<p>посматрање- уочавање- причање- описивање- писање- читање разгледање- уочавање сличности и разлика, упознавање прошлости</p>	<p>- усмерава- наводи- ствара ситуацију, сугерише- подстиче- дискутује- анализира- мотивише, координира- наводи на повезивање и примену знања постављање занимљивих питања развија кооперативност наводи на повезивање и примену знања</p>
Историја	<p>посматрање- уочавање- причање- описивање- писање- читање разгледање- уочавање сличности и разлика, упознавање прошлости</p>	<p>- усмерава- наводи- ствара ситуацију, сугерише- подстиче- дискутује- анализира- мотивише, координира- наводи на повезивање и примену знања постављање занимљивих питања развија кооперативност наводи на повезивање и примену знања</p>
Биологија	<p>посматрање- уочавање- причање- описивање- писање- читање разгледање- уочавање сличности и разлика, упознавање прошлости</p>	<p>- усмерава- наводи- ствара ситуацију, сугерише- подстиче- дискутује- анализира- мотивише, координира- наводи на повезивање и примену знања постављање занимљивих питања развија кооперативност наводи на повезивање и примену знања</p>
Физика, Хемија	<p>посматрање- уочавање- причање- описивање- писање- читање разгледање- уочавање сличности и разлика, упознавање прошлости</p>	<p>- усмерава- наводи- ствара ситуацију, сугерише- подстиче- дискутује- анализира- мотивише, координира- наводи на повезивање и примену знања постављање занимљивих питања развија кооперативност наводи на повезивање и примену знања</p>

4.11. Програм "Покренимо нашу децу"

Циљ:

- Промоција здравља и физичке активности у циљу СМАЊЕЊА ДЕФОРМИТЕТА код деце од 1.- 4. разреда основне школе.
- Развијање компетенција наставника разредне наставе да применом програма утичу на ПРАВИЛАН ПСИХОФИЗИЧКИ РАЗВОЈ ДЕЦЕ.
- УНАПРЕЂИВАЊЕ ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКЕ КОМПЕНТЕНЦИЈЕ наставника разредне наставе за програмирање и планирање програма вежби превенције код ученика од 1.- 4. разреда основне школе
- -додатна свакодневна 15-о минутна физичка активност за ученике од 1. до 4. Разреда

Школа ће на следеће начине спроводити петнаестоминутне вежбе из пројекта:

-у оквиру часова редовне наставе из свих предмета у учионици, физкултурној сали и у школском дворишту у зависности од временских прилика и годишњег доба

-током редовних часова чији садржаји корелирају са овом тематиком ,организовањем погодних активности за ученике за уводне и завршне делове часова

-на часовима одељенског старешине- разговором, подсећањем на значај физичког здравља: правилно седење и правилно држање тела

-спровођењем адекватних хигијенских мера у школи за реализацију свих вежби

Садржаји	Начин реализације	
	Активности ученика	Активности наставника
<p>1. Весела столица</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ разгибавамо врат, ➤ јачамо рамена, ➤ истежемо леђа ➤ истежемо бочни део леђа и трупa ➤ јачамо спољне мишиће ногу <p>2. Причам ти причу</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ јачамо stomачне и леђне мишиће ➤ истежемо ноге,рамена и руке ➤ развијамо аеробни капацитет <p>3. Здрава стопалца</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Јачамо доње мишиће ногу и стопала,активирањем свих прстића <p>4. Разиграна палица (сет од 16 вежбица)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Истезање и јачање мишића кичменог стуба ➤ Јачањемишића раменог појаса, трбушних мишића и карличног појаса 	<p>Вежбање, анализирање, трчање, скакање,прескакање,опонашање такмичење, слушање, играње,пузање,ношење, учествовање, припрема реквизита</p>	<p>Анализирање, поређење, показивање, објашњавање, кориговање, играње, организација активности и такмичења,подела реквизита</p>

4.12. Програм основе безбедности деце

Програм Основи безбедности деце се реализује у сарадњи са Министарством унутрашњих послова (ПУ Кладово) у првом, четвртном и шестом разреду. Ученици ће једном месечно, кроз часове одељењског старешине имати предавања на различите теме о безбедности у саобраћају, штетном утицају дроге и алкохола, опасностима које их вребају на интернету и друштвеним мрежама.

Циљеви програма:

- стицање нових и унапређење постојећих знања, вештина и ставова ради подизања безбедносне културе ученика
- подизање безбедносне културе ученика
- изградња ставова у вези са безбедносним ризицима којима су деца изложена
- стварање повољног безбедносног амбијента у локалној заједници
- развој безбедног демократског друштва

Садржаји који ће бити реализовани кроз наставу су:

- безбедност деце у саобраћају;
- полиција у служби грађана;
- насиље као негативна појава;
- превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола;
- безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа-превенција и заштита деце од трговине људима;
- заштита од пожара и заштита од техничко-технолошких опасности и природних непогода

5. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог Школског програма. Документација ученика који се образују по индивидуалном образовном плану налази се код стручног сарадника Школе, који је уједно и координатор Тима за инклузивно образовање